

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Foment de la lectura i de l'hàbit lector

Disseny didàctic i literari per a cinquè de primària

TREBALL FINAL DE GRAU DE MESTRE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Autoria: Marta Gracia Albertin

Tutor: Cristina Alcaraz Andreu

Curs acadèmic: 2023 – 2024

Àmbit temàtic: Procés educatiu i d'aprenentatge en l'educació primària

Modalitat: Innovació i transferència de coneixement

Agraïments

M'agradaria donar les gràcies a totes les persones que m'han ajudat en el transcurs del desenvolupament del treball, en especial, a la meva tutora, Cristina Andreu. I, també, al personal de les biblioteques públiques de Barcelona.

Índex

Resum i paraules clau	1
1. Introducció	3
2. Marc teòric	4
2.1. La lectura	4
2.1.1. Els beneficis de llegir	5
2.2. La lectura en l'escola	6
2.2.1. Animació a la lectura	9
2.2.2. La importància de l'hàbit lector	10
2.2.3. Raons per les quals els infants no troben motivador llegir	11
2.3. La transversalitat en la lectura	12
2.4. Dates significatives	13
3. Definició dels objectius de la innovació	14
4. Anàlisi diagnòstica de les necessitats en el context	15
4.1. Estudi de l'entorn	15
4.2. Anàlisi del centre	15
4.2.1. Característiques de l'alumnat de cycle superior	16
4.2.2. Definició de la necessitat escolar	17
5. Metodologia	19
5.1. Disseny de la innovació	19
5.1.1. Aspectes generals	19
5.1.2. Contextualització de la proposta	19
5.1.3. El pla lector	21
5.2. Descripció de la innovació	23
5.2.1. La situació d'aprenentatge	23
5.3. Valoració de la proposta	27
5.3.1. Interpretació i discussió	28
6. Conclusions generals	30
6.1. Conclusions	30
6.2. Objectius assolits i limitacions	30
6.3. Noves línies de recerca	32
6.4. Reflexió	32
7. Referències bibliogràfiques	34
8. Annexes	I
Annex 1. Biblioteca d'aula de cinquè A	I

Annex 2. Llibres de lectura seleccionats pel disseny didàctic i literari	I
Annex 3. Llibres de lectura per a incorporar en la biblioteca d'aula	I
Annex 4. Cronograma de la situació d'aprenentatge	II
Annex 5. Horari de cinquè A	II
Annex 6. Taula de competències específiques de les àrees o matèries extretes del Decret 175/2022.....	II
Annex 7. Taula de les competències transversals extretes del Decret 175/2022.....	III
Annex 8. Taula dels sabers extrets del Decret 175/2022	IV
Annex 9. Objectius d'aprenentatge del disseny didàctic	IV
Annex 10. Desenvolupament de les activitats d'aprenentatge i d'avaluació de la situació d'aprenentatge	V
Annex 10.1. Sessió 1.....	V
Annex 10.2. Sessió 2.....	VII
Annex 10.3. Sessió 3.....	X
Annex 10.4. Sessió 4.....	XII
Annex 10.5. Sessió 5.....	XV
Annex 10.6. Sessió 6.....	XVII
Annex 10.7. Sessió 7.....	XX
Annex 10.8. Sessió 8.....	XXIII
Annex 11. Breu descripció de com s'aborden els vectors en aquesta situació d'aprenentatge	XXV
Annex 12. Mesures i suports universals	XXV
Annex 13. Fitxa de comentari per a la validació de la situació d'aprenentatge.....	XXVI
Annex 14. Llibres demanats per a fer la selecció.....	XXIX

Resum i paraules clau

El Treball Final de Grau té com a objectiu dissenyar un itinerari didàctic i literari sobre el pla lector, el qual es basarà en Dades Mundials extretes del calendari d'UNICEF, per a fomentar la lectura a cicle superior i, així poder adquirir l'hàbit lector.

D'aquesta manera, en aquest document s'exposen idees i coneixements que han estat investigats per altres autors, els quals aborden les branques del tema principal. Així doncs, en un primer lloc, es fa una anàlisi conceptual sobre la lectura i el seu ensenyament en l'escola, la qual cosa comporta la investigació sobre les raons per les quals els infants no troben motivador llegir i, en conseqüència, s'informa sobre com animar la pràctica lectora. En aquesta línia, se centra l'entorn, el context i els participants on s'enfocarà la proposta innovadora, per a detectar les necessitats concretes i reals relacionades amb la lectura. De la mateixa manera, la metodologia que segueix en aquesta tesi, el pla lector, és el treball per racons, en què s'explica el funcionament d'aquest mètode innovador i, a més, s'esmenten els beneficis que comporta acomplir les tasques amb aquest.

Un cop feta la revisió de la literatura es realitzarà el disseny didàctic destinat a cicle superior, per a promoure la pràctica lectora i la continuïtat de l'hàbit lector, així els infants podran adquirir els beneficis que comporta. Doncs, a través d'una selecció de diferents lectures que tracten sobre diversos temes relacionats amb les dates significatives mundials, es desenvoluparan un seguit d'activitats transversals, que els aproparan a l'àrea de llengua, del medi cultural i social i de l'educació artística, desenvolupant habilitats essencials per a assolir el propòsit. També, cal destacar que s'ha creat un material específic per a cada una de les activitats.

Finalment, en ser una situació que no s'ha pogut implementar en l'escola, s'ha dut a terme una validació per part d'una persona externa i experta en la temàtica.

Paraules clau: *disseny didàctic, pla lector, Dia Mundial, activitats transversals, cicle superior*

Summary and key paragraphs

The Final Thesis aims to design a didactic and literary itinerary on the reading plan, which will be based on World Dates from the UNICEF calendar, in order to promote reading at the higher level and, thus, to acquire the reading habit.

Thus, in this document, ideas and knowledge that have been researched by other authors, which address the main theme, are presented. Thus, in the first place, a conceptual analysis is made on reading and its teaching at school, which involves research on the reasons why children do not find it motivating to read and, consequently, information is provided on how to encourage

reading practice. In this line, we focus on the environment, the context and the participants where the innovative proposal will be focused, in order to detect the concrete and real needs related to reading. In the same way, the methodology followed in this thesis, the reading plan, is the work by sections, in which the functioning of this innovative method is explained and, in addition, the benefits of carrying out the tasks with this method are mentioned.

Once the literature review has been carried out, the didactic design will be designed for the higher cycle, in order to promote reading practice and the continuity of the reading habit, so that the children can acquire the benefits that it entails. Thus, through a selection of different readings that deal with various topics related to significant world dates, a series of transversal activities will be developed, which will bring them closer to the areas of language, cultural and social environment and artistic education, developing essential skills to achieve the purpose. It should also be noted that specific material has been created for each of the activities.

Finally, being a situation that could not be implemented in the school, a validation has been carried out by an external person and expert in the subject.

Keywords: *didactic design, reading plan, World Reading Day, transversal activities, higher education*

1. Introducció

Aquest Treball Final de Grau sorgeix a causa de la gran necessitat educativa que mostren els resultats extrets en l'informe PISA, els quals presenten un rendiment baix en els resultats de la comprensió lectora, sent Catalunya, una de les comunitats autònomes amb menys puntuació. D'aquesta manera, s'ha dissenyat un itinerari didàctic i literari sobre un pla lector basat en dades significatives mundials, amb el fi d'aconseguir la promoció de la lectura en els infants de cicle superior.

En aquesta línia, s'ha fet una anàlisi de les característiques d'un grup d'uns d'infants de cinquè de primària d'una escola concreta, Santa Teresa de Lisieux, que presenta dificultats per a comprendre els textos escrits, fruit d'una desmotivació i d'un desinterès per la pràctica lectora. Un dels motius que ha pogut contribuir en aquesta causa ha estat la problemàtica centrada en la biblioteca escolar que es troba dins del context del centre educatiu.

Així doncs, per a poder donar resposta a aquesta problemàtica es planteja una situació d'aprenentatge, a través d'un pla lector que engloba diferents llibres relacionats amb temàtiques de Dies Mundials, extrets del calendari d'UNICEF. Aquest s'inclou com a un component motivador perquè els infants tinguin l'oportunitat de comprendre amb més facilitat les qüestions de les que tracta la lectura, esdevenint temes latents en la societat i ben properes als seus entorns.

Altrament, el disseny pretén atendre a les necessitats exposades anteriorment i, per aquest motiu, consta de vuit sessions, planificades cronològicament, des del gener fins al febrer, amb el fi que els infants puguin adquirir l'hàbit lector. En aquestes hores educatives es treballarà per racons, una metodologia innovadora que permetrà desenvolupar les habilitats necessàries per a assolir el propòsit fixat. També, cal esmentar que la programació contempla d'unes activitats de caràcter transversal relacionades amb l'àrea de llengua, de medi cultural i social i de l'educació artística, en què s'ha creat el material necessari i adient.

Tanmateix, per a dur a terme aquest treball, s'ha realitzat una recerca bibliogràfica sobre la lectura i els diferents components essencials que la determinen, estudiada des de l'anàlisi de diferents investigadors. A continuació, una vegada s'ha finalitzat amb aquesta s'ha detectat la necessitat del context en el qual se centra el disseny. Altrament, es determina la metodologia que s'empra per a la situació i es detalla amb concreció les activitats que l'engloben, donant detalls dels materials que s'han elaborat. Seguidament, com no s'ha pogut implementar en el context educatiu en el qual s'ha enfocat, es porta a terme una validació per part d'un expert. Finalment, es fa una valoració global de tota aquesta tesi.

2. Marc teòric

El Programa per a l'Avaluació Internacional dels Estudiants (PISA) té per objectiu estimar els aprenentatges que han tingut els alumnes, de quinze anys, al llarg de la seva escolarització. Amb això es vol fer referència a una idea que com bé explica Sicilia, G., y Simancas, R. (2018) el sistema educatiu és equitatiu quan el rendiment de l'infant depèn de les seves capacitats, relegant la situació definida pel seu context social, econòmic i cultural. Per aquest motiu, el programa dona l'oportunitat a l'individu d'aplicar els seus coneixements i les seves habilitats per afrontar els reptes reals.

Amb tot això, en el mes de març de l'any 2022 es van dur a terme aquestes proves i, el resultat dels informes mostren unes dades alarmants pel que fa a la competència central de la lectura. Segons els resultats extrets en aquesta certificació *el rendimiento medio estimado de España (474) no difiere significativamente del Promedio OCDE (476) ni del Total UE (475)* (PISA 2022. *Programa para la Evaluación Internacional de los Estudiantes. Informe español. s. f.*).

En aquest cas, cal fer esment específic a una de les comunitats autònomes amb menor rendiment respecte a l'aptitud mencionada anteriorment, doncs, Catalunya ha aconseguit únicament 462 punts, una puntuació que no arriba als mínims esperats per la Unió Europea ni per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (PISA 2022. *Programa para la Evaluación Internacional de los Estudiantes. Informe español. s. f.*). De manera que, aquest territori ha patit un descens significatiu en la lectura i, això evidencia la necessitat de cercar nous recursos o mètodes per a l'ensenyament i l'aprenentatge d'aquesta habilitat.

2.1. La lectura

La lectura constituye un aspecto esencial de la vida lingüística e intelectual del hombre (Jiménez-Hernández, A. 1960). Una frase que clarifica la importància i la presència que té l'acte de llegir en la nostra societat, esdevenint una de les habilitats més indispensables que s'ha reconegut al llarg de la història.

Aquest fet ha encadenat un seguit de diferents formulacions per concretar el terme clau. Doncs, és un mot que ha anat evolucionant al llarg del temps, com bé comenten Finkelstein, David y Alistair McCleery (2014) definir una disciplina és una tasca complexa, a causa de la seva limitació i, també, per l'extensió insuficient del significat del terme, de manera que, cada autor l'ha adaptat a les seves representacions, usos i experiències. A tall d'exemple, Paulo Freire parteix de la idea de llegir com a procés d'alliberació, però, en canvi, Robert Escarpit, se centra en la lectura com un acte de comunicació (Ramírez Leyva, E. M., 2009). És evident que l'accepció que apropien a la paraula "lectura" depèn de l'enfocament i de la connotació que els creadors li volen donar.

De la mateixa manera, des del marc teòric del Projecte PISA defineixen la lectura com la competència lectora que dona fruit a la comprensió, a la reflexió, al compromís i a l'avaluació dels textos i, consegüentment, permet el desenvolupament del coneixement, la participació en la societat i l'obtenció dels objectius propis (Cáceres Monteza, X., Loyola Ochoa, J. C., & Villegas Regalado, F. 2018). En aquest cas, convé destacar, l'afegiment de la paraula "competència" davant del terme principal, d'aquesta manera, no només inclou el que significa la descodificació, sinó que, també, aplega les capacitats lingüístiques i metacognitives. Així doncs, engloba el coneixement i la comprensió de les paraules, donant-les un significat i, també, aplicant estratègies adients d'acord el text.

En particular, hi ha hagut diferents autors i autores que han puntualitzat aquest concepte i, una bona mostra, ha estat en Daniel Cassany, el qual considera que la lectura *es un instrumento potentísimo de aprendizaje* (Cassany, D., Luna, M., & Sanz, G. 1994), que exigeix d'un sistema cognitiu com ara reflexionar i tenir consciència. En altres paraules, l'acte de llegir requereix comprendre el text i, al mateix temps, adquirir coneixements, tal com assenyala Noé Jitrik, *es el momento en el que la lectura se reintegra a un flujo total de significaciones* (Jitrik, N. 1982), en què s'entrellaça amb altres concepcions que estan impregnades en la memòria. Així doncs, s'estableix un vincle amb la percepció dels continguts entre el lector i el text. D'igual manera, Isabel Solé (1998) considera que la lectura és una activitat metacognitiva i, això esdevé quan el llegidor comprèn el contingut del llibre, la qual cosa origina la productivitat i l'eficàcia.

En conjunt, tal com s'ha exposat, la lectura és una eina clau com a font d'informació i, també, per a l'educació. Permet desenvolupar les capacitats dels éssers humans, proporcionant la introducció a la societat i garantint el futur de les generacions. Segons Noreña, C. A. R., & de Castro Daza, D. P. (2013) l'acte de llegir forma a éssers humans compromesos amb el significat i la interpretació del text mitjançant el diàleg amb les persones que s'endinsen en la lectura. A més a més, aquest procés de reflexió i debat sobre el contingut del llibre, condueix cap a emocions i sentiments que faciliten establir un vincle amb la realitat. Així mateix, llegir permet raonar, atendre i analitzar, però, també, gaudir i evadir-se dels fets rutinaris, facilitant l'autoaprenentatge que perdurarà al llarg del temps.

2.1.1. Els beneficis de llegir

En el moment que un individu s'emmarca en el món de la lectura pot treure molt de profit en l'àmbit personal i formatiu. Doncs, l'acte de llegir és el medi, amb el qual s'adquireixen certes actituds, competències i habilitats, que són necessàries i vàlides per al desenvolupament i la

integració de la persona dins del seu context real, assegurant l'èxit en la vida (Sánchez-García, S. 2018).

Tanmateix, cada etapa té els seus reptes i els seus aprenentatges, de manera que, l'infant amb més contacte en aquesta disciplina serà el qui pugui obtenir avantatges de la lectura, els quals perduraran amb el pas dels anys. Amb això es fa referència en què cada període s'extreuen diferents beneficis, així és que en les edats primerenques, les famílies acostumen a llegir als seus nadons, en aquest moment és quan inicien el primer pas cap a l'acte de llegir, ocasionant-los funcions cognitives, lingüístiques i afectives mitjançant els sons (Ospina, L. D. V., & Solarte, A. I. V. 2021).

Altrament, la lectura en la infància suscita la imaginació i la creativitat, és a dir, els infants es transporten a llocs ficticis creats per la ment, en què té cabuda la curiositat. Així és que volen conèixer més sobre el món mitjançant la cerca de vocabulari. Ara bé, els joves lectors n'obtenen una millor concentració, comprensió i interpretació de textos, la qual cosa permet un alt rendiment acadèmic. En efecte, millora la capacitat d'expressió i en relació la seguretat de la persona, com també, permet el desenvolupament de la seva personalitat, que va lligada a la identitat. En aquest punt, cal destacar el foment del reconeixement de les emocions, doncs, millora l'empatia (Ospina, L. D. V., & Solarte, A. I. V. 2021).

Finalment, en el camí de l'adult, s'extreuen altres profits com és ara l'impediment del deteriorament del cervell. També, fomenta la capacitat d'observació, alleuja l'estrès i ajuda a prendre millors decisions (Ospina, L. D. V., & Solarte, A. I. V. 2021).

En síntesi, el fet de llegir dona un ventall de possibilitats per a obtenir beneficis, tot tenint en compte l'edat de la persona, la qual cosa permetrà anar adquirint uns o d'altres. A grans trets, es fomenta el desenvolupament intel·lectual, en què l'individu pot comprendre i percebre millor la seva realitat. També, ajuda a mantenir una bona comunicació, per la qual cosa s'aprèn nou vocabulari i es promou el desenvolupament del llenguatge. No obstant això, el fet de ser més espontani o de tenir una capacitat més crítica davant d'esdeveniments és cosa de la lectura (Rondón, F. E. 2018).

2.2. La lectura en l'escola

L'ensenyament de la lectura en l'escola ha estat un element essencial que s'ha tingut present des de l'antiguitat fins a l'actualitat. Així mateix, l'acte de llegir i l'escriptura han estat, per excel·lència, les activitats més habituals en la formació dels alumnes. Doncs, han estat el vehicle

a través del qual les persones han pogut accedir al coneixement cultural de la societat (Lomas, C. 2003).

La instrucció de la lectura ha estat, tradicionalment considerada, didàctica, és a dir, la metodologia emprada, per formar en les institucions educatives, ha sigut analítica i mecànica. Dit amb unes altres paraules, es posava èmfasis en l'ensenyament de les microhabilitats més superficials i primàries de la interpretació com, per exemple, saber pronunciar i entendre les paraules correctament, així com ser capaç de llegir mot per mot. També, cal incidir en el fet que aquesta disciplina es va confinar a l'àrea de llengua (Cassany, D., Luna, M., & Sanz, G. 1994).

En l'actualitat, l'acte de llegir facilita l'enteniment dels continguts educatius i, també, la reflexió sobre l'ús del llenguatge, en què es converteix en un aprenentatge transcendental per a l'escolarització i per al creixement intel·lectual de la persona. Com bé assenyaleta Lomas, C. (2003) l'escola contribueix a orientar el pensament i a anar construint un coneixement compartit i comunicable del món.

Així doncs, l'aprenentatge de la lectura esdevé un succés primordial en la vida de l'individu, doncs, tal com Juan José Millas (2000) explica, qualsevol persona ha d'adquirir aquesta habilitat bàsica, per a comprendre la naturalesa. De manera que, per aconseguir aquest fi és necessari la cooperació de tots els mestres, ja que constitueixen un model de llengua, en què transmeten coneixements educatius de les diferents àrees. Com bé explicita Colomor, T. (2020) totes les matèries ensenyen a llegir.

Llevat que, la lectura és imprescindible, en el segle XIX es van iniciar campanyes d'alfabetització que esdevenien a una educació obligatòria, la qual cosa va suposar l'eix principal de les polítiques educatives. Doncs, a partir de la idea que reflecteix Lomas, C. (2003) sobre l'alfabetització com a eina d'igualtat entre les persones i com a instrument de compensació sobre les desigualtats socials, deixa entreveure el motiu pel qual es va iniciar aquest procés, donant lloc a una societat amb el dret d'accedir a l'educació.

Així doncs, en la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, que es modifica per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, exposa que un dels objectius de l'Educació Primària és destinar un temps diari a la lectura i s'estableix que la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita s'han de treballar en totes les àrees de coneixement:

A fi de fomentar l'hàbit i el domini de la lectura, tots els centres educatius hi han de dedicar un temps diari, en els termes que recull el seu projecte educatiu. Per tal de facilitar aquesta pràctica, les administracions educatives han de promoure plans de foment de la lectura i d'alfabetització en diversos mitjans, tecnologies i llenguatges. Per

a això s'ha de comptar, si s'escau, amb la col·laboració de les famílies i del voluntariat, així com l'intercanvi de bones pràctiques. (*Normativa D'educació, s. f.-b*)

No obstant això, en el Decret 175/2022, de 27 de setembre de 2022, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica a Catalunya, específica en l'article 8 sobre les àrees de l'educació primària que, en primer lloc, els centres han d'assegurar a cada curs, un mínim de trenta minuts diaris pel foment de l'hàbit lector. Ara bé, concretant en la matèria de lingüística, l'objectiu que volen aconseguir és *preparar l'alumnat perquè sigui capaç de participar en la societat plural, plurilingüe i pluricultural del segle XXI i actuar en diferents contextos, per aconseguir un bé individual, col·lectiu i global (El Decret D'Educació Bàsica, s. f.)*. Mentre que, els estudiants adquireixin els set blocs de sabers, serà possible assolir aquest repte. Així doncs, aprendran sobre les llengües i els seus parlants; la comunicació oral; la comprensió lectora; l'expressió escrita; l'alfabetització informacional; l'educació literària, i la reflexió sobre la llengua (*El Decret D'Educació Bàsica, s. f.*).

Cal fer esment específic, al concepte d'itinerari, el qual és molt present en aquest decret, doncs, *se subratlla constantment la idea de configurar, a través de la tria de les obres i de les diferents pràctiques de lectura, un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament, tant pel que fa a la diversitat com a la complexitat de les obres* (Juan Cantavella, A., & Reyes-López, L., 2023). Tenint en compte, que l'aprenentatge de la lectura necessita temps i espais de qualitat dins de l'escola perquè els infants puguin desenvolupar l'hàbit lector.

Ara bé, si es posa en el punt fix, el nou currículum 175/2022, dona lloc a certes competències específiques, les quals estan enfocades en l'ensenyament i l'aprenentatge de la lectura. Així doncs, la número quatre, se centra a comprendre i a interpretar els textos escrits:

L'objectiu d'aquesta competència específica és establir les bases per formar lectors i lectores competents i autònoms de tota mena de textos, capaços d'avaluar la seva qualitat i fiabilitat i de respondre a diferents propòsits de lectura en tots els àmbits de la seva vida. En tot cas, l'alfabetització requerida per respondre als reptes de segle XXI passa necessàriament per l'ensenyament de la lectura dels hipertextos o de documents amb hipertextualitat (*El Decret D'Educació Bàsica, s.f.*).

Seguint en la mateixa línia, la competència set es focalitza en la selecció dels llibres i la lectura, fent-ho de manera autònoma, per llegir obres diverses com a font de plaer i coneixement i, d'aquesta manera, crear un itinerari lector:

La construcció de personalitats lectores, que passa per la dedicació d'un temps diari i constant a la lectura individual, acompanyat de les estratègies i bastides adequades per iniciar la configuració de l'autonomia i la identitat lectora, que haurà de desenvolupar-se al llarg de tota la vida. Per això s'hauria de partir de la configuració d'un corpus de

textos adequat i variat, equilibrant la presència d'autors i autores, i que respongui als interessos i necessitats individuals, i afavoreixi l'apropament cap a la reflexió sobre els grans reptes de segle XXI, inclosos els objectius de desenvolupament sostenible (*E/ Decret D'Educació Bàsica, s.f.*).

2.2.1. Animació a la lectura

L'animació a la lectura consisteix a establir un vincle entre el llibre i el lector (Osorio, L. B. 2001). Aquest succés pot esdevenir mitjançant l'apropament de l'individu amb el text, en què l'objectiu és l'increment de la motivació per la lectura, la qual cosa dona lloc a la curiositat, al descobriment i a l'experimentació del significat del mateix concepte (Salgado, L. C. 2015). Així doncs, com bé explica Carmen Olivares sobre aquest terme, és un acte que es produeix a consciència per a generar un lligam emocional i intel·lectual amb un llibre en concret, de manera que, aquest contacte doni lloc a una apreciació genèrica cap a les obres.

Seguint en la mateixa línia, cal destacar que per aconseguir aquesta voluntat lectora és imprescindible donar lloc al destinatari, és a dir, s'ha d'atendre a les característiques personals de la persona lectora, fent que se senti protagonista. Altrament, s'haurà de partir del seu context real, per tal que hi hagi una relació entre ambdós elements: text i lector. Com, també, donar la màxima llibertat perquè pugui augmentar la motivació intrínseca de l'infant (Quintanal, J. 2005).

Prenent en consideració un punt clau de l'animació lectora com és el que esmenta Martínez, L. J. (2012), la persona que s'introdueix en la lectura ho ha de fer per satisfacció i no per obligació. Així doncs, ha de convertir-se en una activitat que es realitzi merament pel plaer que comporta i no per la imposició de llegir un text (Salgado, L. C. 2015). És per aquest motiu que el fet de crear estratègies creatives, siguin necessàries per a incentivar i per a promoure aquest sentiment positiu cap al lector. Doncs, faciliten l'accés de l'infant a la literatura i, això és possible gràcies a les lectures, que s'adeqüen al seu nivell de comprensió. D'aquesta manera, estan plantejades per a contribuir al desenvolupament de la capacitat lectora i al cultiu de la seva intel·ligència (Sarto, 1998).

Tot seguit, l'animació de la lectura, també, significa educar per a llegir, això vol dir que parteix dels coneixements que tenen els infants sobre l'ensenyament de la interpretació (Sarto, 1998). Així mateix, com bé comenta Montserrat Sarto (1998) aquesta instrucció és una tasca que involucra a l'escola, a les famílies i a la biblioteca. Així mateix, aquestes han de possibilitar les condicions idònies perquè les persones es puguin apropar als llibres d'una manera enriquidora i sorprenent, despertant la curiositat (Salgado, L. C. 2015).

A grans trets, el significat que comporta el terme a tractar és essencial per a donar a conèixer la lectura d'una manera més dinàmica i còmode (Sarto, 1998). Tot i que, és un procés que requereix temps, per a poder respondre a les necessitats dels lectors (Salgado, L. C. 2015). No obstant això, s'ha de preveure que una de les problemàtiques que presenta aquesta metodologia és el component significatiu que se li atribueix, és a dir, a vegades, es dona a entreveure com la solució a la promoció de la lectura entre els infants (Sarto, 1998). Doncs, és important enfocar les activitats des de l'interès de l'infant i, no com un passatemps perquè, en aquest cas, serà impossible transmetre el plaer associat a la lectura.

2.2.2. La importància de l'hàbit lector

La lectura és un element clau per a la transformació de la persona, per aquest motiu, l'individu no pot assumir un rol passiu en el procés lector. A més a més, endinsar-se en els llibres esdevé a l'èxit acadèmic i professional, en què s'estableix la formació de l'estudiant (Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. 2015).

Així doncs, és de gran rellevància familiaritzar als infants, des d'una edat primerenca, amb la lectura. Amb la finalitat d'ensenyar-los a llegir i a estimar a les belles lletres. Atès que, aquest fet succeeixi és necessari oferir diferents llibres, els quals s'adeqüin al nivell de l'alumne, a la seva capacitat de comprendre i als seus interessos, a l'efecte de trobar diversió i goig. Un cop el menut ha après a desxifrar, reunirà les condicions per a conèixer i entendre millor la realitat, la naturalesa i la societat en la qual està immers (Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. 2015).

De la mateixa manera, quan l'individu disposa d'una actitud positiva cap al llibre, és a dir, mostra interès i afecció per la lectura, com també, respecte i passió per les obres, es pot concloure que té definit l'hàbit lector (Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. 2015). En paraules de Salazar Ayllón, S. (2006), el costum de llegir és un comportament estructurat i, per tant, no espontani, que comporta la realització d'aquesta activitat per a garantir la motivació personal, originant satisfacció, èxit, plaer i diversió.

Certament, en el cas de fer una lectura reflexiva, activa i metòdica s'estarà contribuint a l'hàbit lector, el qual desenvolupa habilitats que permeten a les persones valorar la lectura. A més a més, determina l'educació per a tota la vida, així com, l'interès per a aprendre regularment, l'enriquiment de l'intel·lecte i, finalment, la millora en les relacions humanes (Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. 2015).

Un altre punt a considerar és el procés que requereix l'adquisició d'aquest hàbit, doncs, és llarg i ha d'estar bé encaminat (Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. 2015). De manera que, amb un treball constant i intencionat es farà possible assolir-lo, és a dir, amb una orientació favorable cap al llibre, que estigui plena de significat, s'aconseguirà que tots els infants s'interessin més per la literatura i, en conseqüència, s'habituarà a llegir (Larrañaga, E., & Yubero, S. 2005).

En definitiva, tal com comenta Larrañaga, E., & Yubero, S. (2005) el lector habitual té impregnat l'exercici lector en el seu estil de vida quotidià, així doncs, mostra una motivació interna cap a la lectura i es reflecteix en la seva actitud, sobre tot perquè es diverteix i li agrada. Això ocasionarà l'autonomia de l'individu, com també, la construcció de coneixements i el desplegament del potencial personal.

2.2.3. Raons per les quals els infants no troben motivador llegir

Una de les problemàtiques que afecta a la població és la crisi de la identitat lectora, que és provocada pel baix nombre de persones que llegeixen cada dia (Carratá, F. 2008). Altrament, no es pren en consideració l'aprofitament que comporta l'acte de llegir i això es reflecteix en l'empitjorament de la interpretació que tenen els individus en comprendre el text.

De la mateixa manera, podem contrarestar aquests arguments amb l'informe extret de la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya en col·laboració amb el Ministeri de Cultura i d'Esport, de l'any 2021, en què mostren com un 63,1%, entre la població de 25 a 34 anys, no llegeixen per falta de temps. La segona causa que s'indica, amb un 25,1%, és la falta d'interès per endinsar-se en les obres. En tercer lloc, hi ha un 24,9% d'individus que prefereixen accomplir altres activitats. Així és que, hi ha un total de 35,6% que no llegeixen quasi mai o en cap cas (Ministerio de Cultura y Deporte, 2021).

Aquestes xifres són desconcertants i poden esdevenir de certes causes que contribueixen a generar una desmotivació als infants respecte a la lectura. Doncs, tal com explica Carratá, F. (2008), un dels motius pot ser l'absència d'estímul lector en l'àmbit familiar, en què l'entorn més proper de l'individu no té adquirit l'hàbit lector i, per aquest motiu, no compta amb un espai idoni per a poder llegir dins de casa. D'aquesta manera, la família no coopera en crear un clima tranquil per a posar en pràctica la lectura.

Un altre punt a considerar és la incapacitat per a trobar el moment psicològic, és a dir, la persona prefereix plaure altres exigències, donant-les prioritat, un exemple podria ser veure un programa de televisió o bé jugar amb l'ordinador. Altrament, la falta de temps, també, és un altre assumpte

que desmotiva a l'infant per a llegir, ja que té un excés d'obligacions escolars i d'extraescolars. De manera que, per a dur a terme aquestes responsabilitats és imprescindible disposar de temps i de dedicació (Carratá, F. 2008).

No obstant això, una altra variable que pot influir en la motivació de la lectura és la inadequació del llibre a la psicologia del lector. Doncs, es pot rebutjar per l'aspecte material com, per exemple, per la lletra tipogràfica o bé per la falta d'il·lustracions. També, repercuteixen les característiques de l'edició, en el cas concret de les introduccions llargues i complexes. Però, realment, el factor que declina, majoritàriament, el lector és el contingut del llibre, particularment, quan el context està molt allunyat de la realitat de l'infant o bé quan el tema no implica a aquest (Carratá, F. 2008).

Així mateix, quan la lectura suposa fer un esforç intel·lectual major per a interpretar la informació, origina que aquesta sigui una activitat incòmoda, en què es posa de manifest les carencies culturals de l'infant (Carratá, F. 2008). Aquest fet es pot relacionar amb una altra causa i és quan l'acte de llegir es percep com a obligatòria. Doncs, l'individu ha de realitzar un gran esforç per a interpretar bé el text i per a relacionar el tema amb el seu món i ho fa, de manera individual, amb l'objectiu de superar una prova (Cassany, D., Luna, M., & Sanz, G. 1994). Per aquestes raons, la lectura pot suposar un centre de desinterès per a moltes persones, ja que no tenen llibertat per a poder escollir d'acord amb els seus interessos personals.

2.3. La transversalitat en la lectura

El concepte de transversalitat ha estat en constant modificació i se li ha atribuït diferents significats segons l'àmbit en el qual s'especifiqui, de manera que, si ens centrem en el terme, de manera etimològica, vol dir creuar, travessar. Ara bé, des del camp de l'educació, s'entén com el component que traspasa el currículum, ocasionant un canvi pedagògic (de la Cruz, G. E. G. 2020). En aquest sentit, facilita la integració de totes les àrees de coneixement, a fi d'enriquir la formació dels infants mitjançant la connexió coherent i significativa dels sabers (Pacheco, L. S., & Fernández, B. 2020). Amb altres paraules, l'adquisició dels continguts fa possible el desenvolupament de les competències per a la vida.

De la mateixa manera, tal com mencionen Pacheco, L. S., & Fernández, B. (2020) és un element integrador que permet el desplegament de les diferents disciplines per a adquirir aprenentatges significatius. Doncs, la finalitat és apropar als infants als seus contextos reals perquè puguin desenvolupar una comprensió funcional i útil respecte al tema i, en conseqüència, afavorir en la formació integral de l'individu (Reyábal, M. V., & Sanz, A. I. 1995).

Particularment, el paper de la transversalitat en la lectura actua com una eina amb la qual es pot adquirir coneixement des de qualsevol matèria i, en conseqüència, aconseguir el desenvolupament d'habilitats lectores. Així mateix, en ser un procés més complex, dona lloc a un aprenentatge més enriquidor i, al mateix temps, propicia l'activació d'altres processos mentals per a reconèixer el significat dels textos relacionant-los amb la vida quotidiana (González, L. E. A. 2008).

En definitiva, la lectura transversal crea a éssers crítics gràcies a la possibilitat d'instruir-se en coneixements nous que s'originen en qualsevol assignatura curricular. De manera que, per tal que els infants puguin desenvolupar-se d'una manera plena i completa és necessari l'aplicació d'estratègies en l'ensenyament educatiu (de la Cruz, G. E. G. 2020).

2.4. Dates significatives

El centre educatiu ha de fixar el seu ensenyament al producte cultural que predomina en la comunitat. Dit d'una altra manera, el disseny de les activitats han de ser socialment significatives i, a més a més, han de vetllar pels valors dels infants (Fernández, J. A. 2002).

Doncs, una manera per a poder aconseguir aquest objectiu és mitjançant el treball dels Dies mundials en l'escola. Tal com menciona UNICEF (s.f.) són una bona oportunitat per a poder descobrir i entendre algunes qüestions i reptes que es troba l'espècie humana en l'actualitat. Així és que, afavorirà a la consciència de l'alumne, promovent actituds i actuacions per a prendre decisions en la seva vida quotidiana (Fernández, J. A. 2002).

De la mateixa manera, els Dies mundials complementen al currículum amb coneixements d'impacte global, és per això que donen la possibilitat de plantejar activitats i projectes on el poder significatiu del missatge a transmetre, es pot treballar en tots els cursos, sempre fent les adaptacions pertinents a cada edat. En el cas d'implementar aquesta pràctica, ajudarà al foment de la reflexió sobre els assumptes socials i, també, a l'animació de participar com a ciutadans compromesos i responsables (UNICEF, s. f.)

En definitiva, la celebració d'aquests dies no poden passar per desapercibuts en la institució educativa, considerant que poden resultar un contingut d'alta qualitat i que poden tenir una influència i un gran impacte en els infants. També, cal considerar la seva incidència en una de les característiques de la societat, la tendència que tenen les persones en buscar i rebre informació (Fernández, J. A. 2002).

3. Definició dels objectius de la innovació

El Treball Final de Grau disposa d'uns objectius, els quals estan focalitzats en aconseguir un propòsit i, també, estan centrats en els procediments que s'han de fer per a poder assolir el principal. Així doncs, l'objectiu general del qual parteix aquesta situació és el següent:

- Dissenyar un itinerari didàctic i literari sobre el pla lector basat en dates significatives mundials, per a fomentar la lectura i adquirir l'hàbit lector a cicle superior.

D'altra banda, s'han desenvolupat els objectius específics:

- Seleccionar els Dies Mundials més rellevants amb un component educatiu, cultural o històric, per a la promoció de la pràctica lectora.
- Triar les lectures relacionades amb les dates significatives més adequades per als infants de cicle superior.
- Desenvolupar unes activitats didàctiques a través d'una metodologia innovadora per a aprofundir en el contingut literari i en el context de les dates mundials.

4. Anàlisi diagnòstica de les necessitats en el context

En aquest punt es farà una anàlisi de l'entorn de l'escola a la qual va dirigida la situació d'aprenentatge. D'aquesta manera, es continuarà amb l'estudi del centre educatiu i, també, amb la dels participants, considerats la mostra del cas per a donar resposta a les seves necessitats com les de la necessitat escolar respecte a la lectura.

4.1. Estudi de l'entorn

El barri on s'ubica el centre educatiu Santa Teresa de Lisieux és en les Corts, més concretament, en el carrer de Déu i Mata, 67, de Barcelona, amb el codi postal del 08029. Està situat al costat del centre comercial l'Illa Diagonal. Així mateix, disposa d'un altre edifici en la mateixa zona, a cinc minuts caminant de l'escola gran, en particular, està situat en el carrer Marquès de Sentmenat 35-37, destinat únicament a l'etapa d'infantil (Stladmin, s. f.).

Aquesta àrea pertany a un dels deu districtes de Barcelona, vist des d'una perspectiva territorial limita amb Sants-Montjuïc, Sarrià-Sant Gervasi i l'Eixample. La seva localització es caracteritza per trobar-se en l'entrada al pla de Barcelona (Ajuntament de Barcelona, s.d.). A més a més, és un lloc viu, ple de zones verdes i de jardins, per a poder gaudir de l'entorn.

Al costat de l'escola s'hi troba la Biblioteca Montserrat Abelló i, també, hi ha una altra dins del suburbi anomenada Biblioteca les Corts-Miquel Llongueras, la qual ofereix la inscripció en un Club de lectura, per a poder compartir experiències, reflexions i emocions sobre el llibre proposat. A grans trets, aquests indrets donen l'oportunitat, especialment, a la comunitat educativa, de facilitar l'accés a la varietat d'obres i de col·leccions.

No obstant això, les famílies que resideixen en aquest territori formen part de la classe mitjana o bé mitjana-alta, considerant que han d'abonar una quota elevada mensual perquè els seus fills puguin cursar els estudis. A més a més, el fet de viure en la mateixa zona on s'ubica l'escola és important per l'estabilització dels infants. Cal destacar que, el nucli familiar consta de títols universitaris i, per tant, disposa d'un gran bagatge cultural, donant lloc a bons referents pels seus infants.

4.2. Anàlisi del centre

La Situació d'Aprenentatge està plantejada per a dur-se a terme en el centre educatiu FEP Santa Teresa de Lisieux. Aquest ofereix un ampli ventall de formació acadèmica, des de l'etapa, d'educació infantil fins al Batxillerat, disposant de dues línies (Stladmin, s. f.). Així doncs, proporciona un ensenyament complet i continu, facilitant la transició dels estudiants.

Altrament, es caracteritza pel seu caràcter religiós i per la seva titularitat concertada en totes les etapes, que garanteix el desenvolupament del seu projecte educatiu i de la seva oferta escolar. Aquesta condició permet assegurar que els infants puguin rebre una instrucció de qualitat, amb els recursos i la supervisió constant (Stladmin, s. f.).

En aquesta mateixa línia, el col·legi té de dos edificis: d'una banda, l'escola gran on s'imparteix la primària, l'ESO i el Batxillerat i, d'una altra, posseeix d'un espai destinat als més petits, on es realitza l'educació infantil (Stladmin, s. f.). En ambdós llocs es disposa d'unes instal·lacions i d'un equipament ric i abundant. Tot i que, centrant la qüestió principal, en la lectura, no hi ha una biblioteca escolar en cap dels dos llocs. Aquest component representa un risc addicional per als infants, ja que no vetlla per un accés fàcil a una àmplia gamma de llibres i d'exemplars.

A més a més, pel que fa a l'equip docent, amb el qual es compta és molt divers i ampli, en què inclou homes i dones, que ronden entre els trenta i els cinquanta-set anys. Tanmateix, aquest conjunt, s'absté de la figura especialista del bibliotecari, la qual cosa limita les oportunitats, per a fomentar l'adquisició de l'hàbit lector entre els infants.

Cal fer esment específic a la metodologia que el centre educatiu empra, concretament, en el cicle superior, en què utilitzen: els grups flexibles, els racons de llenguatge i els tallers. La finalitat principal de tot això, és l'adquisició significativa dels continguts, respectant els ritmes d'aprenentatge de cada alumne. Així mateix, també, es dona un paper rellevant a l'avaluació, la qual es fa mitjançant proves escrites o orals (Stladmin, s. f.).

Finalment, un tret identitari distintiu de l'escola és la llengua vehicular que hi empren, així doncs, l'idioma al qual es fa referència és al català. Aquest constitueix la parla original de la gran majoria dels infants. Tanmateix, cal considerar la poca diversitat cultural que presenten, a tall d'exemple, en el curs 2018-2019, només 26 alumnes, d'un total de 840, eren provinents d'altres nacionalitats.

4.2.1. Característiques de l'alumnat de cicle superior

Els participants de la innovació són els alumnes de primària, més concretament, els de cicle superior, en especial, els de cinquè A. Aquest conjunt està compost per vint-i-cinc infants, dels quals tretze en són nois i dotze noies.

Aquests estudiants es caracteritzen per ser treballadors, així com per la seva naturalesa competitiva. D'aquesta manera, el fet de determinar objectius d'aprenentatge, els quals promouen la superació d'un repte, els hi generarà estímuls significatius. A fi d'activar els seus interessos i els seus compromisos amb el contingut a treballar.

Seguint en la mateixa línia, un altre component que els determina és la manca d'interès per a la lectura, la qual cosa els hi dificulta el procés de comprendre i d'expressar-se adientment. A més a més, es troben amb adversitats, en quant s'ha d'interpretar un text, per tant, no tenen la capacitat crítica, per a analitzar, de manera profunda i, de manera personal, els temes a tractar. Aquest esdeveniment els impedeix disposar de les habilitats necessàries, per a reflexionar i per a donar una opinió amb fonaments. De manera que, la falta de pràctica en la lectura, priva dels avantatges que comporta l'hàbit lector.

De la mateixa manera, en lloc de mostrar una certa inclinació per a la lectura, sí que ho evidencien per a l'esport. Aquest fet els descriu com a persones actives i saludables, en què tenen en consideració rutines que afavoreixen al seu rendiment.

D'altra banda, en relació amb les necessitats educatives especials, només hi ha un membre del grup-classe que presenta una. Es tracta d'un infant amb baixes capacitats, però que no altera el ritme de l'aula i de treball, és a dir, aconsegueix les activitats de la mateixa manera que ho fan els seus companys i les seves companyes.

4.2.2. Definició de la necessitat escolar

El propòsit d'instaurar un pla lector a l'escola Santa Teresa de Lisieux, especialment en la classe de cinquè de primària A, ha derivat de la necessitat d'abordar diversos reptes associats a la biblioteca escolar, ubicada dins l'aula. Concretament, s'ha identificat una notable manca de recursos lectors, en què mostra un nombre reduït de llibres i, per tant, presenta poca varietat de gèneres. A més a més, fent referència específica als exemplars, la gran majoria estan destinats a un públic infantil, la qual cosa resulta inadequat pels estudiants entre els deu i els onze anys.

Altrament, el prestatge que té la funció de biblioteca es troba en un estat descuros i desendreçat, circumstància que pot comportar a una desmotivació i a un desinterès, per a voler llegir. També, cal destacar els espais buits que s'observa en l'estanteria de la classe, on només un compartiment està ple de llibres, mentre que els altres estan majoritàriament buits ([vegeu annex 1](#)).

En la mateixa línia, aquestes explicacions poden ser alguna de les raons, per les quals els infants no mostren cap atenció a la lectura. La poca varietat de llibres, no han estat seleccionats, partint dels interessos dels estudiants i, en ser escassos i en no correspondre amb la seva edat pot ser una derivació perquè els alumnes no hagin despertat la curiositat envers la pràctica lectora.

De la mateixa manera, en examinar la biblioteca en el seu estat desidiós, deixa entreveure que l'acte de llegir no és una prioritat. De manera que, un entorn descuidat és poc estimulant perquè

un infant vulgui posar-s'hi a llegir, a més a més, el fet de no anar actualitzant els volums, incrementa la pèrdua de motivació.

D'aquesta manera, l'execució d'un pla lector es designa com a una resposta idònia per emprendre aquests inconvenients i promoure una cultura lectora més enriquidora entre la comunitat educativa. Podent crear un ambient que fomenti la lectura mitjançant la interacció i el descobriment de llibres sobre temàtiques interessants, a través d'una persona que els orienti.

5. Metodologia

5.1. Disseny de la innovació

La proposta d'innovació del Treball Final de Grau es tracta d'un disseny didàctic sobre el pla lector basat en dates significatives mundials, amb el fi d'incentivar la lectura dels infants. Doncs, es pretén que l'alumne pugui adquirir l'hàbit lector i, així beneficiar-se de tot el que comporta com, per exemple, el fet de comprendre el text escrit, permet desenvolupar la capacitat crítica de la persona, per a donar una opinió fonamentada i personal.

5.1.1. Aspectes generals

El pla lector és l'element en el qual s'organitza el disseny didàctic i literari, donant lloc a diferents lectures basades en dates significatives mundials com, per exemple, el Dia Mundial del Medi Ambient o bé el Dia Escolar de la Pau i la No-Violència ([vegeu annex 10](#)). En aquesta línia, aquestes temàtiques s'utilitzen com una estratègia, per a aproximar als alumnes a la lectura, ja que a través dels reptes socials o dels fets històrics, podran experimentar uns coneixements previs, latents en la societat actual. De manera que, es programa l'itinerari cronològicament, per al segon i al tercer trimestre, més concretament, s'inicia en el mes de gener fins al juny, amb el fi de poder anar adquirint, en aquest transcurs de temps, l'hàbit lector.

No obstant això, la iniciativa engloba unes activitats de caràcter transversal ([vegeu annex 7](#)), que permet aproximar als estudiants a l'àrea de Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura; de Medi Natural, Social i Cultural i de l'Educació Artística ([vegeu annex 6](#)). A més a més, la metodologia que s'empra és el treball per racons, la qual cosa facilita la gestió d'aula i, permet donar sentit als aprenentatges dels infants mitjançant la investigació, l'experimentació... del tema principal. Cal fer esment específic que en la proposta s'organitzen cinc espais, per a fer èmfasis en la comprensió lectora, en l'expressió oral, en la investigació, en la creació i, finalment, en l'experimentació. De manera que, per a cohesionar tot el disseny s'introdueix una narrativa, en què un personatge fictici proposa el repte als estudiants i va motivant-los perquè cada vegada s'apropin més a l'objectiu.

A grans trets, la finalitat educativa del disseny és el desenvolupament de les habilitats lectores per a formar a éssers competents. Aquesta formació integral s'aconseguirà quan els estudiants assoleixin l'objectiu principal. Tanmateix, la iniciativa presentada pot tenir una continuïtat, sempre que s'adapti a les necessitats dels infants i a la del context.

5.1.2. Contextualització de la proposta

La situació d'aprenentatge està centrada especialment a fomentar la lectura als estudiants de primària, més concretament, als alumnes de cinquè de primària de la classe A de l'escola Santa

Teresa de Lisieux. Així doncs, amb el fi d'aconseguir el propòsit general, s'ha dissenyat una proposta de pla lector, en què s'articulen diferents llibres relacionats amb diverses temàtiques de dates significatives ([vegeu annex 2](#)).

En aquesta línia, per a fer possible aquesta proposició, s'ha creat una narrativa com a fil conductor de la programació de la seqüència d'activitats, amb el fi de potenciar i de fer més motivadora la iniciativa. D'aquesta manera, a través de la invenció d'un personatge s'anirà conduint la informació del repte que hauran de superar els infants i, també, de com hauran d'arribar al producte final, per a poder concloure amb aquesta situació.

D'aquesta manera, l'ésser fantàstic que serà partícip en el transcurs dels sis mesos d'aprenentatge, des del gener fins al juny, serà l'anomenat "el Gran Explorador". Aquest anirà apareixent en vídeos, exposant la informació necessària, per a guiar als alumnes en aquest gran desafiament.

Doncs, la narrativa que s'ha introduït és que el "Gran explorador", una persona que s'ha passat la meitat de la seva vida llegint llibres i aprenent d'aquests, decideix amagar un tresor molt important per l'escola. Seguidament, encomana als alumnes de cinquè a aventurar-se en la missió del "tresor perdut", en què hauran d'adoptar el rol de "guardians i guardies del món". La seva funció consistirà a viatjar pels diferents llibres, els quals relataran històries relacionades amb la temàtica del Dia Mundial específic i, cal destacar que n'hi haurà sis, un per a cada mes.

Així mateix, hauran d'anar superant les activitats que estaran relacionades amb la matèria que s'exposa en cada una de les lectures i, en acabar, el mateix personatge concedirà a la docent una part del mapa perquè faci l'entrega als rodamons. La finalitat és reunir les sis parts, que se'ls hi donarà cada vegada que completin els exercicis del mes, des del gener fins al juny, per a poder trobar el tresor perdut.

Un cop construeixin el plànol, descobriran que hi ha dos tresors en el centre educatiu, en què el principal disposarà de l'enunciat de l'últim repte que hauran de superar els infants, per a poder finalitzar amb els seus aprenentatges. En canvi, en l'altre, el qual no es va mencionar, per a ser una sorpresa, contindrà diplomes; un pergami, en el qual el "Gran Explorador" dona consells per a ser un bon lector i, finalment, hi contindrà diferents llibres, tots ells relacionats amb les temàtiques que han estat treballant. Això, els hi permetrà anar consolidant els coneixements nous i, també, servirà per a reestructurar la biblioteca escolar, incrementant el nombre de volums adequats a l'edat dels alumnes ([vegeu annex 3](#)).

Amb tot plegat, el producte final, que hauran d'acomplir els estudiants, serà intervenir i participar en una entrevista, on seran els convidats del pòdcast escolar i, aquest serà moderat per la docent, figura essencial per a fer possible la situació. Doncs, se'ls hi plantejarà diferents preguntes sobre totes les lectures relacionades amb els dies significatius mundials, que s'han estudiat al llarg dels mesos, per a poder evidenciar els seus progressos. D'aquesta manera, es crearà un ambient on els infants podran analitzar la seva evolució respecte a la capacitat de comprensió lectora, de capacitat crítica i de reflexió. També, serà una oportunitat perquè els alumnes puguin transmetre, de manera profunda i entenedora, els aprenentatges i els sentiments que han experimentat.

5.1.3. El pla lector

El pla lector és una estratègia didàctica que permet planificar una ruta literària per a diferents textos, relacionant-los entre si, oferint l'oportunitat de poder formar-se com a lectors (Guajardo, 2017). De manera que, correspon a un itinerari pedagògic i lector sobre el qual es basa la situació d'aprenentatge, amb el fi d'organitzar cronològicament les obres seleccionades al voltant de dates significatives.

En aquesta línia, es considera una eina educativa que relaciona les lectures, proporcionant els beneficis que proveeix l'adquisició de l'hàbit lector. D'aquesta manera, els alumnes podran comprendre i donar sentit als temes que es tractin en els llibres. En aquest cas, s'ha escollit com a font d'inspiració, per al pla lector, el calendari d'UNICEF. Aquest destaca pels reptes socials o bé pels fets històrics que promou la consciència del temps. A més a més, aquestes dates afavoriran a les habilitats d'acceptació del període i del moment dels infants, com també, al desenvolupament de la capacitat de comprensió de la realitat del món que els envolta.

5.1.3.1. Els Dies Mundials

Cal destacar que els Dies Mundials que s'han implementat en aquesta situació han estat sis, un per a cada mes, des del gener fins al juny. Així mateix, el primer de tots ha estat el Dia Escolar de la No-Violència i la Pau, celebrat el dia 30 de gener, per a commemorar la mort de Mahatma Gandhi, líder pacifista que es considera un símbol de les revolucions conciliadores. Doncs, aquest va impulsar el moviment de la no-violència com a mètode de resistència davant la injustícia. Finalment, va ser assassinat per defensar els seus ideals. D'aquesta manera, es considera una oportunitat que els infants puguin ser coneixedors de la temàtica perquè puguin comprendre que les actituds i les competències que s'han d'adoptar en qualsevol circumstància és exempta de la violència ([vegeu annex 10.2.](#)).

Altrament, en segon lloc, es compren en aquest pla lector el Dia d'Internet Segura, que té fixada la data en el segon dimarts de febrer. Es pretén exaltar la capacitat de la persona, per a fer un ús responsable de les tecnologies, sent conscient, en tot moment, dels riscos que hi pot comportar la seva utilització. Doncs, és fonamental que els alumnes puguin educar-se en un entorn digital crític i creatiu, en què se'ls ofereixi la possibilitat de comprendre la responsabilitat que tenen les seves accions navegant en línia ([vegeu annex 10.3](#)).

En tercer lloc, s'aplega el Dia Mundial de la Poesia, concretament, el 21 de març, amb motiu de donar suport a la diversitat lingüística. Així doncs, és de vital importància que els estudiants puguin ser conscients de la poca visibilitat que hi ha sobre l'expressió poètica i de la poca utilitat que se'n fa. Tanmateix, el calendari lector d'aquest mes aplega un poema, que pretén connectar amb el Dia Internacional de la Dona, el 8 de març, amb el detall d'haver estat escrit per una dona ([vegeu annex 10.4](#)).

Una altra de les dates significatives que engloba aquest calendari és el Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor, en què té lloc el 23 d'abril amb la mort de Miguel de Cervantes, William Shakespeare i Inca Garcilaso de la Vega. D'aquesta manera, s'ha escollit perquè els infants puguin conèixer als clàssics i als escriptors, promovent la literatura i la consciència de protegir els drets d'autor ([vegeu annex 10.5](#)).

No obstant això, un aspecte primordial que es vol aconseguir a través de la lectura és l'adquisició de valors per a respectar i per a incloure la diversitat cultural, en què mitjançant el diàleg es pot crear un vincle amb les persones. Així mateix, s'articula el Dia Mundial de la Diversitat Cultural pel Diàleg i el Desenvolupament el 21 de maig ([vegeu annex 10.6](#)).

Finalment, en el mes de juny, el dia 5, se celebra el Dia Mundial del Medi Ambient, el qual és important per a preservar el nostre planeta. És de vital importància que els infants siguin conscients de la temàtica per a poder fomentar el respecte cap al medi i mostrar com les petites accions tenen grans canvis en aquest moviment ([vegeu annex 10.7](#)).

5.1.3.2. Treball per racons

El disseny didàctic i literari elaborat a través del pla lector, s'articula en un conjunt d'activitats transversals, les quals es cohesionen gràcies a una metodologia innovadora. El mètode que s'utilitza, per a enllaçar els exercicis sobre les lectures dels diferents llibres que aborden temàtiques dels dies mundials, és el treball per racons. Aquest consisteix en una estratègia pedagògica, en què es pretén que l'infant vagi aprenent i adquirint el coneixement nou a través d'una participació activa. Com bé assenyala Torres, R. J. (2011) els racons de treball són espais delimitats i concrets situats dins l'aula, per a dur a terme activitats individuals o grupals, de

manera simultània, i es basa al voltant d'un únic projecte. Així doncs, cal destacar que el tema a treballar permetrà als alumnes el descobriment i la investigació vers el contingut a assolir.

Altrament, aquestes zones estan plantejades perquè els estudiants puguin treballar amb el material i amb els recursos necessaris, elaborats exclusivament per a cada un dels espais. Certament, aquesta metodologia ofereix diversos avantatges, com respectar els diferents ritmes d'aprenentatge dels infants; fomentar l'autonomia i desenvolupar la cooperació entre iguals.

Per acabar, cal fer esment específic als cinc racons que s'han diferenciat en la situació d'aprenentatge: Primerament, està el de comprensió lectora, el qual pretén fomentar la capacitat que té l'infant, per a interpretar un text escrit i per a poder raonar la informació obtinguda, d'aquesta manera, podrà donar una resposta adient a què se li demana.

Seguidament, hi ha un racó d'expressió oral, aquest consisteix en el fet que els infants desenvolupin les habilitats comunicatives perquè puguin transmetre el missatge, de manera entenedora i comprensible, dels coneixements apresos amb un contingut fonamentat. En tercer lloc, es troba l'espai d'investigació, que dona l'oportunitat de cercar informació sobre la temàtica del llibre relacionada amb el Dia Mundial. A més a més, de poder conèixer a l'autor o a l'autora.

A continuació, s'hi presenta el racó de creació, el qual promou la creativitat i la imaginació de l'infant. D'altra banda, hi està el racó d'experimentació, que dona lloc a la representació de les actituds i de les emocions que s'han descobert fent l'exercici.

5.2. Descripció de la innovació

El disseny didàctic està plantejat per a ser aplicat des del segon fins al tercer trimestre del curs escolar. Es tracta d'una situació d'aprenentatge en què l'alumnat podrà adquirir coneixements curriculars de diferents àrees, a través de les lectures.

No obstant això, la proposta està programada per a dur-la a terme des del mes de gener fins al juny, ja que l'infant haurà tingut el temps suficient, per a adaptar-se i per a establir-se en el nou curs. D'aquesta manera, es considera que el primer trimestre és un període més curt, que destaca per la seva variació de curs i de companys. Per aquests motius, no s'inclourà en el desenvolupament de les iniciatives i, a més a més, per la manca d'espai del document.

5.2.1. La situació d'aprenentatge

D'altra banda, la situació d'aprenentatge consta de vuit sessions, de les quals es desenvoluparan una per a cada un dels mesos esmentats anteriorment, excepte la primera de coneixements previs i l'última per a realitzar el producte final, que s'inclouran també en el primer i en l'últim mes ([vegeu annex 4](#)).

5.2.1.1. Selecció dels llibres i dels Dies Mundials

Així doncs, fent referència a la situació d'aprenentatge, l'element clau i primordial que ha fet possible el desenvolupament d'aquest disseny han estat els diferents llibres. Aquests han estat seleccionats de manera exhaustiva i molt detallada perquè correspongui a l'edat dels infants i perquè atengui les seves necessitats individuals. Així doncs, s'ha revisat que la temàtica del Dia Mundial al qual corresponen sigui entenedora i fàcil de comprendre.

D'aquesta manera, cal subratllar que l'elecció del tema sobre les dates significatives, és molt adient, per a iniciar-se en la lectura i per a poder solucionar les problemàtiques dels alumnes i del context escolar. És important ressaltar que les qüestions en les quals se centraran són esdeveniments que estan molt presents en la societat actual i, evidentment, a l'entorn dels infants. Per aquests motius, són una bona proposta per a començar amb la pràctica lectora, oferint-los la sensació de proximitat pel coneixement que disposen sobre el tema, per molt petit que sigui. Això, també, els hi permetrà adquirir un bagatge cultural ampli.

En aquesta línia, s'ha d'esmentar que en fer la tria dels llibres es va valorar que hi hagués obres de diferents gèneres i tipologies literàries, per tal d'enriquir més l'aprenentatge dels infants, interessant-se sobre el projecte, i per a donar la possibilitat de cercar la seva identitat lectora. Així doncs, inclou còmics, poemes, novel·les, narrativa, etc. A més a més, l'idioma en què s'ha fet la preferència ha estat en la llengua catalana, com a llengua vehicular dels infants, fet que facilitarà aconseguir l'objectiu principal. Tot i que, una de les lectures, concretament, la que correspon al mes de febrer és amb castellà, ja que és un volum molt visual, amb la lletra gran i, és important oferir l'oportunitat de sortir de la zona de confort.

5.2.1.2. El funcionament de la proposta

El procés que s'utilitzarà per a llegir el llibre serà durant els trenta minuts obligatoris imposats en el currículum, per tal que els infants puguin anar adquirint l'hàbit lector. D'aquesta manera, els aprofitaran per a fer una lectura individual i autònoma, amb el fi de respectar els diferents ritmes d'aprenentatge i lectors.

Així doncs, es dona vital importància a què comprenguin el text escrit i, per això, l'única condició que s'aplicarà és haver finalitzat la lectura en les dues primeres setmanes del mes, per a destinar les altres als racons d'aprenentatge.

Amb tot això, cal destacar que per a cada sessió s'ha desenvolupat la mateixa metodologia, és a dir, s'ha emprat el treball per racons, en què se n'han elaborat cinc, per a poder treballar, de manera detallada i comprensiva, els continguts de la lectura i les seves connotacions significatives respecte al dia mundial.

Així mateix, l'organització que s'ha fet per al bon funcionament de les activitats, en què s'utilitza el mètode esmentat anteriorment, és amb la divisió del grup-classe, que d'un total de 25 alumnes, quedaran repartits cinc estudiants en cada un dels racons. D'aquesta manera, es formalitzen els grups estables, que continuaran junts en tota aquesta aventura de "la missió del tresor perdut". Aquesta és una oportunitat perquè puguin treballar conjuntament, superant els reptes plantejats en el disseny i puguin construir un coneixement conjunt, compartint idees, experiències i valors.

De la mateixa manera, els dies que es disposarien per a dur a terme els exercicis serien els dilluns, els dimecres i els divendres de 9:30 a 10:30, una hora focalitzada en cercar la concentració dels infants i disposar d'un major rendiment. Això s'ha basat en l'horari que tenen determinat per aquest curs ([vegeu annex 5](#)), buscant la millor opció per atendre a les necessitats del grup-classe. També, s'ha de tenir en compte que pel racó d'expressió oral, sempre es destinaran els set minuts abans de finalitzar la classe, per a mostrar el que han elaborat i, així la docent podrà avaluar-ho.

5.2.1.3. Recursos i materials

Un altre aspecte clau en aquesta situació són els recursos i els materials, que necessitarà cada un dels espais perquè els infants puguin fer les activitats corresponents. Així doncs, les fitxes elaborades estaran ben detallades amb l'explicació sobre el que han de fer. S'ha de fer èmfasis en el recurs del passaport personal, que és un llibret d'identitat del "guardià o la guardiana del món", on haurà de fer un breu resum sobre el llibre que ha explorat en el mes, acompanyat d'unes reflexions. Doncs, és important esmentar que aquest el completaran abans d'iniciar amb les activitats dels racons i, un cop superin el repte del mes, se'ls hi segellarà aquest. Per la qual cosa és una eina que reflectirà el procés i l'aprenentatge de l'infant.

D'altra banda, el recurs del vídeo amb la narrativa i el propòsit d'anar aconseguint els mapes, per aconseguir el tresor són fonamentals per a incentivar la motivació i la participació en aquest projecte. Així com, tot el que comporta el cofre i els elements que hi contenen.

5.2.1.4. Activitats destacables

Alguna de les activitats més destacables són les d'experimentació, ja que són més complexes de completar si no s'ha comprès correctament el tema de la lectura. A tall d'exemple, en el Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor, els infants hauran de simular un joc de rols, en què cada un dels membres del grup adquirirà el paper d'autor, d'editor, de lector i de pirata. Així doncs, el primer de tots haurà d'escriure una petita narració perquè seguidament el revisi, la persona encarregada i, a continuació es llegeixi i s'avalui, per a acabar intentant copiant-lo i difonent-lo

sense permís. Aquesta és una activitat en què si no han entès el concepte de la data significativa serà complicat de donar sentit a l'aprenentatge.

En aquesta línia, el racó de comprensió lectora és essencial per a assolir l'objectiu general i per a evidenciar el que ha entès l'infant, però el racó d'expressió oral, també, permet aplicar el contingut estudiat mitjançant la transmissió oral del missatge. És a dir, a través de la comunicació hauran de saber fer un bon ús del vocabulari per a voler transmetre correctament la idea que volen desenvolupar. Per exemple, pel Dia Mundial del Medi Ambient, els infants hauran de fer un discurs contra el canvi climàtic o bé pel Dia Escolar de la No-Violència i la Pau hauran d'elaborar un manifest per proclamar la pau basant-se en el context que tracta el llibre i, per tant, adoptaran el paper d'un dels personatges.

Tanmateix, una altra activitat molt remarcable és el producte final, el pòdcast, on els alumnes hauran d'intervenir en una entrevista que la docent els hi farà respecte a tots els llibres i activitats que han fet durant la situació ([vegeu annex 10.8](#)). Doncs, els infants hauran de ser capaços de respondre a una sèrie de preguntes de reflexió, d'aprenentatge i de relació, que evidenciarà els seus progressos al llarg dels sis mesos. D'aquesta manera, és una proposta molt enriquidora que permetrà participar en una activitat de consolidació de coneixements, d'una manera interactiva, permetent donar sentit a la formació i, també, destacada per la seva forma no convencional i tradicional de reflectir les competències i les capacitats.

5.2.1.5. Avaluació de la proposta

Cada una de les activitats que estaran relacionades sempre amb la temàtica a estudiar, s'avaluaran a través d'una rúbrica que disposarà la mestra. Aquesta constarà dels cinc objectius de cadascun dels racons juntament amb els seus criteris d'avaluació i els tres nivells d'assoliment ([vegeu annex 9](#)). Altrament, hi haurà una avaluació inicial, el pretest, que es tracta d'una anàlisi del contingut, on s'explorarà el bagatge previ respecte a la temàtica principal ([vegeu annex 10.1](#)). I, també, hi haurà un posttest, el producte final, el pòdcast, aquest s'analitzarà segons la tècnica d'anàlisi del discurs. A més a més, s'entén el procés avaluador com una forma regular del procés de l'infant, per la qual cosa es faran dues autoavaluacions individuals, amb el fi de conèixer de quina manera l'alumne està participant en els racons i si disposa d'una actitud favorable per a treballar en equip. I, també, es farà una coavaluació grupal, per tal de valorar entre tots els integrants del grup com està sent els seus progressos.

Encara que, la docent disposarà del rol més important que serà l'orientadora i guiadora en aquest transcurs, la qual serà l'encarregada de gestionar els possibles conflictes que sorgeixin. A més,

haurà d'adoptar una actitud molt positiva, per a crear un clima de confiança perquè els infants puguin equivocar-se sense por.

5.3. Valoració de la proposta

La proposta sobre l'itinerari lector i didàctic per a fomentar la lectura a l'alumnat de cinquè de primària d'una escola concreta, ha estat validada per la docent que tutoritza aquest grup i, a més a més, recentment s'ha format per a la gestió de biblioteques escolars ([vegeu annex 13](#)).

D'aquesta manera, s'ha considerat que l'**objectiu** general de la proposta, s'evidencia d'una manera molt òbvia en el disseny, recalcant que tot girà en torn seu. És a dir, la situació s'ha elaborat mitjançant aquest propòsit, per la qual cosa es reflecteix aquest punt.

Altrament, el plantejament de treballar la temàtica dels **Dies Mundials** a través dels llibres es considera una opció formidable perquè millorarà la comprensió dels alumnes vers la lectura, ja que aborda assumptes molt propers als seus contextos i, en general, al món que els envolta. Així doncs, es valora com una oportunitat perfecta perquè els continguts apresos els puguin aplicar en les seves vides quotidianes com és el fet de poder resoldre possibles conflictes; el fet de realitzar petites accions per a contribuir a moviments o bé el fet de respectar i d'incloure a tothom.

En aquesta línia, l'especialista considera que la manera en com es presenta el **context** de la situació d'aprenentatge és molt atractiu i motivador pels infants, ja que els hi permetrà interessar-se per les lectures i les activitats que hauran de realitzar. A més, el fet d'haver de descobrir el tresor constitueix un element clau pel desenvolupament de la narrativa perquè li dona sentit, atribuint-li una finalitat. A més a més, el component de què el personatge aparegui cada mes amb l'entrega del mapa és essencial perquè el fa partícip en tot el procés i, no només en l'inici o el final. Amb tot això, s'analitza una història molt ben planificada i filada per a poder assolir l'objectiu, d'una manera molt enriquidora pels seus processos.

De la mateixa manera, la metodologia que es presenta per a treballar les activitats relacionades amb el projecte es contempla com una forma molt considerable i òptima per a poder dur a terme cada un dels exercicis dels espais d'aprenentatge. Cal fer èmfasis en els cinc **racons** que s'analitzen com una bona selecció, per a poder donar lloc al desenvolupament de les habilitats lectores. A més a més, el fet de donar l'oportunitat de centrar-se en més d'una **àrea** de coneixement és exemplar, per a donar significat al contingut formatiu. També, la manera en com aquestes estan integrades en les activitats, permet l'aprofitament de la interdisciplinarietat.

D'altra banda, un altre punt que ha apreciat l'experta ha estat el **material** i els **recursos** que es necessiten per a poder dur a terme tot el disseny. Així mateix, considera que les fitxes per a cada racó són entenedores, recalcant la bona tria d'activitats elaborades. A més a més, es destaca el material del passaport com una eina de recull, que pot ser molt valuosa per disposar d'evidències del procés de l'infant. Altrament, el component dels mapes i dels tresors es consideren clau per a l'interès dels estudiants, per a aconseguir el producte final.

Doncs, fent menció del **producte final**, el valora com a original i diferent, referint-se que en l'escola no utilitzen aquest tipus d'eines per a consolidar els aprenentatges. D'aquesta manera, ho considera un punt molt positiu, que permetrà analitzar quins han estat els coneixements i les reflexions dels infants, sintetitzats al llarg dels sis mesos. Concretant la tasca final com a dinàmica i creativa, en què no s'imposa de manera tan directa com un examen. Amb tot plegat, s'analitza el pla lector d'una forma molt **creativa** per a poder fomentar la lectura.

Finalment, pel que fa a l'**avaluació** de les sessions es valora com una eina formadora, ja que s'inclouen autoavaluacions i coavaluacions, que enriqueixen i donen significat a tot el conjunt del disseny. A més, pel que fa a la rúbrica de la mestra considera que els criteris estan ben definits i són coherents amb les activitats.

D'altra banda, la professional, també, ha determinat certs **aspectes de millora**, en què esmenta que no ha pogut validar els llibres seleccionats i, per la qual cosa no pot donar una verificació exacta d'aquest ítem. Altrament, pel que fa al mètode innovador de treballar per racons considera que pot funcionar, però sempre que els grups estables els determini la docent, ja que ha de buscar un equilibri entre tots els infants. A més, destaca el fet de delimitar molt bé el temps perquè es pugui seguir la temporalització fixada.

5.3.1. Interpretació i discussió

Les aportacions de l'experta que ha validat aquest disseny didàctic ha permès reflexionar sobre la rebuda que tindria aquest per part dels alumnes, així doncs donaria lloc a una situació d'aprenentatge molt significativa i rica, en què a través d'activitats d'animació lectora farien possible assolir l'objectiu principal.

Altrament, un aspecte a destacar són els resultats que s'obtidrien, doncs, aquests apunten a ser molt positius, donant la possibilitat que els alumnes, s'aproximin a temes molt actuals i això afavoreixi la comprensió del llibre, observant-lo com un element de transmissió d'informació i de plaer.

Així doncs, es deixa entreveure que suposa una proposta realista, en què s'han tingut en compte tota mena de detalls per a poder disposar d'un fil conductor en el pla lector, que englobes les lectures i les activitats d'una forma motivadora pels estudiants i, a més, que suposes un repte.

En aquesta línia, es considera un punt fort, la manera en com s'ha enfocat aquesta situació, des d'una perspectiva completament innovadora com és l'exemple de l'avaluació del discurs amb el pòdcast o bé la mateixa contextualització. Altrament, com bé s'ha explicat anteriorment, la professional considera que l'objectiu general es compleix i, per tant, a llarg termini els infants podran esdevenir futurs lectors, donant lloc a l'adquisició de l'hàbit lector i dels seus beneficis.

També, es pot valorar amb l'apunt que fa en la validació, com aquest pla lector afegeix diversos components que ajuden a fomentar la lectura i, en conseqüència, es poden valorar les causes de la desmotivació d'aquests respecte al tema principal. Doncs, a través de detectar les necessitats dels alumnes s'ha descobert alguna de les raons, per les quals no els agrada llegir. De manera que, mitjançant la selecció dels Dies Mundials juntament amb les activitats transversals fan possible aquesta proposta.

Finalment, l'itinerari ha d'atendre a les demandes del grup específic a on es vol implementar perquè sigui viable i, per tant, s'hauria de fer un estudi i anàlisi de l'entorn, del centre educatiu i dels participants.

6. Conclusions generals

6.1. Conclusions

El Treball Final de Grau (TFG) s'ha elaborat per a donar resposta a la desmotivació i al desinterès que es presenta per la pràctica lectora. En què s'evidencia en els resultats de l'informe PISA, de l'any 2022, on els alumnes de Catalunya mostren una de les pitjors puntuacions en comprendre els textos escrits.

En aquesta línia, el cas s'ha centrat en vint-i-cinc alumnes d'un centre en concret, de cinquè de primària, els quals tenen dificultats per a interpretar el que llegeixen, fet que comporta no disposar de les habilitats lectores necessàries per a esdevenir éssers crítics i informats. Aquest esdeveniment sorgeix de la manca d'interès per a la lectura. De manera que, en aquest TFG s'ha aprofundit en la temàtica d'un disseny didàctic i literari, per a poder adquirir l'hàbit lector a través d'un pla lector basat en Dies Mundials.

En primer lloc, es pot confirmar que un cop finalitzat aquest treball, s'ha pogut donar una resposta a les necessitats del context en el qual s'ha basat la situació, en què a través d'activitats transversals implicades en l'àrea de Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura, de Medi Cultural, Social i Històric i d'Educació Artística, s'ha pogut fomentar la lectura i, en conseqüència, l'hàbit lector, mitjançant l'animació dels exercicis que es plantegen a partir de l'estratègia metodològica de treballar per racons.

De la mateixa manera, amb relació al resultat obtingut de l'itinerari didàctic i literari és molt favorable, expressat en la validació i l'anàlisi, donant lloc a una proposta molt atractiva i motivadora, amb la qual els mateixos alumnes podran assolir els beneficis de l'objectiu determinat. Així doncs, el propòsit del disseny a través del pla lector que empra temàtiques de dates significatives mundials, permet als infants observar la importància de llegir per a poder desenvolupar habilitats necessàries per a la formació integral de la persona. També, reflexionar sobre com la lectura és una eina d'informació.

Finalment, la lectura s'ha entès com una de les habilitats més importants de la societat, però encara són poc els docents que utilitzen altres mètodes per a apropar a aquesta als alumnes. Doncs, la proposta que s'ha creat aporta innovació a la comunitat educativa.

6.2. Objectius assolits i limitacions

Els objectius determinats per a aquest Treball Final de Grau, en què es proposa un disseny didàctic i literari mitjançant un pla lector basat en Dates Mundials, per a fomentar la lectura i l'adquisició de l'hàbit lector, s'ha fet possible, en primera instància, pels propòsits específics fixats.

D'aquesta manera, en un primer lloc, la selecció dels Dies Mundials ha permès apropar als infants a temàtiques que tenen un impacte significatiu en la societat. Això ha possibilitat la comprensió del llibre, oferint-los una oportunitat per a descobrir el sentit global de la lectura. En què, poden aprendre nous coneixements i alhora obtenir certs avantatges de l'hàbit lector. En aquest cas, esdevé l'assumpte principal, ja que es considera el component motivador i de proximitat, per a aconseguir el propòsit fixat.

De la mateixa manera, la tria dels llibres de lectura que tracten les temàtiques sobre les dates significatives mundials, faciliten l'accés a experimentar i a descobrir nous gèneres literaris i noves tipologies adients a les seves edats. Aquest fet permet assolir l'objectiu principal, ja que a través d'aquestes obres literàries s'articula tot el disseny, promovent la identitat lectora.

D'altra banda, el desenvolupament de les activitats didàctiques del disseny, implementades a través de la metodologia innovadora, el treball per racons, permet aprofundir en el contingut literari i del context. Així mateix, la narrativa que s'ha creat com a fil conductor de la situació d'aprenentatge juntament amb tot el material i els recursos creats per a poder desenvolupar les habilitats lectores en els cinc racons, fan possible l'èxit de la finalitat determinada. També, el fet de centrar-se en dos trimestres escolars és primordial per a poder adquirir l'hàbit lector.

A grans trets, l'objectiu principal esmentat anteriorment ha estat possible assolir-ho gràcies a la determinació dels específics, que s'han focalitzat en elaborar una proposta adient al foment de la lectura i a l'adquisició de l'hàbit lector, promovent la seva animació i motivació per a esdevenir uns lectors usuaris. Altrament, considerant la validació de l'experta es pot afirmar que és un disseny molt potent i que pot donar uns resultats molt exitosos respecte al fi descrit, ja que atén de manera excel·lent les necessitats escolars i la dels participants.

D'altra banda, les limitacions que s'han presentat a l'hora de realitzar el TFG han estat centrades en la part de recerca i d'investigació sobre els llibres, els quals havien de tractar sobre la temàtica dels Dies Mundials seleccionats. I, a més a més, havien d'adequar-se a l'edat dels infants de cicle superior i als seus nivells.

Així doncs, es va experimentar la complicació de no trobar un gran nombre de llibres destinats a aquest sector, la qual cosa va dificultar el procés d'elaborar el disseny didàctic a partir de l'element principal. No obstant això, es va fer èmfasi en la indagació profunda dels llibres fixats i es van demanar tots els possibles, per a poder fer una selecció.

Altrament, una altra barrera que va destacar en el transcurs de l'itinerari va ser el gran error que disposen les etiquetes dels llibres de les biblioteques, ja que marquen obres per a infants d'edats

que no corresponen. En aquest cas, s'indicava un volum per a infants d'entre deu i onze anys i en analitzar-lo es comprovava que la lletra tipogràfica i l'extensió del text en cada pàgina no eren adients, per a poder atendre a les necessitats del context dels participants de la mostra.

Amb tot plegat ha estat un procés difícil el fet de trobar lectures amb els requisits que s'hi havien fixat i, també, ha esdevingut un trajecte llarg, en què la cerca dels volums, seguidament, de l'espera de la demanda dels llibres triats i, a continuació, de la selecció d'aquests ha estat un camí ple d'obstacles ([vegeu annex 14](#)).

6.3. Noves línies de recerca

Un cop s'ha finalitzat el Treball Final de Grau es proposen noves línies de recerca que poden complementar i ampliar aquesta investigació, donant encara més sentit al marc conceptual. Així doncs, és interessant el fet de conèixer quin és l'impacte que pot tenir la lectura en la salut mental dels infants, en especial aquells que són més vulnerables.

Altrament, es considera rellevant cercar com la creació i el consum de les narratives digitals poden promoure l'interès per la lectura. Fent un estudi de com les noves tecnologies poden tenir una repercussió en aquest tema. Finalment, una línia d'indagació motivadora respecte al treball és el fet d'informar-se sobre com el pla lector es pot utilitzar com una eina per a alfabetitzar a les persones.

6.4. Reflexió

La proposta dissenyada en el TFG es considera essencial per a poder donar una resposta a la problemàtica analitzada sobre el baix nivell que disposen els alumnes de cinquè de primària respecte a la comprensió lectora.

Altrament, la necessitat de fomentar la lectura per a poder adquirir l'hàbit lector es considera essencial per a desenvolupar les habilitats necessàries per a esdevenir persones crítiques, capaces de formular una opinió personal amb fonaments. Per tant, l'escola ha de ser un lloc per a donar l'oportunitat d'aproximar als infants a adquirir els beneficis que comporta la pràctica lectora.

Així doncs, el fet de dissenyar un pla lector basat en Dies Mundials, per a treballar el contingut literari a través d'un conjunt d'activitats transversals, s'articula amb la metodologia de treballar per racons, la qual es valora la més adequada per a crear un bon ritme d'aprenentatge entre els alumnes.

D'aquesta manera, es considera que la proposta innovadora per a fomentar la lectura pot resultar positiva i eficient per a assolir l'objectiu, ja que disposa de diferents elements

potenciadors de la motivació i de l'interès, en què tot el disseny està cohesionat i, a més, enllaça el mínim detall. Per aquests motius, l'itinerari és adequat per a atendre i solucionar les demandes dels participants i del context educatiu.

Finalment, es valora tot el conjunt com un disseny ben formulat, que engloba els reptes i el producte final, encaminats a l'adquisició de l'hàbit lector.

7. Referències bibliogràfiques

Ajuntament de Barcelona (s.d.). *El districte i els seus barris*. Recuperat de <https://ajuntament.barcelona.cat/lescorts/ca/el-districte-i-els-seus-barris/el-districte-i-els-seus-barris>

Bruixa de dol / Maria-Mercè Marçal

Cáceres Monteza, X., Loyola Ochoa, J. C., & Villegas Regalado, F. (2018). Marco de evaluación de la competencia lectora de PISA 2018. <https://hdl.handle.net/20.500.12799/5907>

Carratá, F. (2008). Motivación y desmotivación ante la lectura. *B/Ilustre Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias*. <http://hdl.handle.net/11162/36826>

Cassany, D., Luna, M., & Sanz, G. (1994). Enseñar lengua.

Colomer, T. (2020). Les transformacions de la lectura a l'aula. *Bellaterra journal of teaching and learning language and literature*, 13(1), 0011-21. <https://doi.org/10.5565/rev/jtl3.817>

Contes de l'olivera / Catherine Gendrin ; traducció: Lluís M. Todó ; il·lustracions de Judith Gueyfier

de la Cruz, G. E. G. (2020). CVI. LA TRANSVERSALIDAD DE LA LECTURA EN EL CURRÍCULO DE LA EDUCACIÓN BÁSICA PRIMARIA. *Revista de Investigación Transdisciplinaria en Educación, Empresa y Sociedad-ITEES*, 4(4), 1-14.

DibujoYColor. (2022, 10 diciembre). *Como hacer maqueta REFORESTACIÓN y DEFORESTACIÓN/ CIENCIAS/ PROYECTOS* [Vídeo]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=YQdjaE9-EsQ>

Domínguez, I. D., Delgado, L. R., Ávila, Y. T., & Ávila, M. M. R. (2015). Importancia de la lectura y la formación del hábito de leer en la formación inicial. *Estudios del desarrollo social: Cuba y América Latina*, 3(1), 94-102. <http://repositoriorscj.dyndns.org:8080/xmlui/handle/PSCJ/1742>

El decret d'Educació bàsica. (s. f.). <https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-basica/decret-educacio-basica/>

El Quixot / Miguel de Cervantes ; adaptació de José Luis Giménez-Frontín ; il·lustracions de Montserrat Ginesta

Fernández, J. A. (2002). *Los " Días Mundiales": Valores y actitudes que se desarrollan en su celebración* (Vol. 49). Narcea Ediciones.

Finkelstein, David y Alistair McCleery. 2014. Aproximaciones teóricas a la historia del libro. En *Una introducción a la historia del libro*. Buenos Aires: Paidós.

González, L. E. A. (2008). Lecturas transversales para formar receptores críticos. *Comunicar*, 16(31), 27-33.

Guajardo Aliste, M. (2017). Itinerarios lectores. Propuesta didáctica para el uso de bibliotecas. <https://rural.mineduc.cl/wp-content/uploads/sites/22/2018/06/Intinerarios-lectores-libro.pdf>

Jiménez-Hernández, A. (1960). Concepto y definición de la lectura. *Revista de Educación de Puerto Rico (REduca)*, 8(1), 55-66.

Jitrik, N. (1982). *La lectura como actividad* (Vol. 9). Premia editora.

Juan Cantavella, A., & Reyes-López, L. (2023). La lectura literària a primària: orientacions per a l'ensenyament de la literatura.

Larrañaga, E., & Yubero, S. (2005). El hábito lector como actitud. El origen de la categoría de "falsos lectores". *Ocnos: Revista de estudios sobre lectura*, (1), 43-60.

Lomas, C. (2003). Leer para entender y transformar el mundo. *Enunciación*, 8(1), 57-67. <https://doi.org/10.14483/22486798.2478>

Los Gemelos Tapper la lían en Internet / Geoff Rodkey

Martínez, L. J. (2012). La animación a la lectura en las bibliotecas. La construcción de un camino hacia la lectura. *Boletín de la asociación andaluza de bibliotecarios*, 27(103), 59-78.

MILLÁS, Juan José, 2000, "Leer", en El País, 16 de diciembre de 2000.

Ministerio de Cultura y Deporte (2021). *Hábitos de lectura y compra de libros en España*. <https://www.cultura.gob.es/actualidad/2022/02/220223-barometro-habitos-lectura.html>

Molina, I. (2014, 21 noviembre). CONSTRUCCIONES CON PALILLOS y PLASTILINA. CEIP VISTA ALEGRE. <https://ceipvistaalegre14.wordpress.com/2014/11/21/construcciones-con-palillos-y-plastilina/>

Noreña, C. A. R., & de Castro Daza, D. P. (2013). La lectura en la primera infancia. *Revista Grafías*, 7-22. <https://doi.org/10.31908/grafias.v0i20.1454>

Normativa d'educació. (s. f.-b). Departament D'Educació. <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/normativa/normativa-educacio/>

Osorio, L. B. (2001). La animación de la lectura: un viejo invento. *Lectura y vida*, 1-11.

Ospina, L. D. V., & Solarte, A. I. V. (2021). Beneficios de la lectura en distintas etapas de la vida de las personas. *Revista Institucional Tiempos Nuevos*, 26(28), 125-134.

Pacheco, L. S., & Fernández, B. (2020). La transversalidad. La interdisciplinariedad. El currículo global. Las competencias y las tecnologías de la información y la comunicación elementos de reflexión en el diseño curricular. *Dominio de las Ciencias*, 6(2), 158-180.

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7398445>

PISA 2022. *Programa para la Evaluación Internacional de los Estudiantes. Informe español*. (s. f.).

libreria.educacion.gob.es. https://www.libreria.educacion.gob.es/libro/pisa-2022-programa-para-la-evaluacion-internacional-de-los-estudiantes-informe-espanol_183950/

Primeres accions / guió: Dugomier ; diseny [sic] i colors: Ers

Quintanal, J. (2005). ¿Qué significa animar a leer?

http://www.quintanal.es/Web_LECTURA/web%20CAP%20Alcobendas/Materiales/Contenidos/1-%20animar%20a%20leer.pdf

Ramírez Leyva, E. M. (2009). ¿Qué es leer? ¿Qué es la lectura?. *Investigación bibliotecológica*, 23(47), 161-188.

Reyábal, M. V., & Sanz, A. I. (1995). Los ejes transversales, aprendizaje para la vida. *La transversalidad y la educación integral*.

Rondón, F. E. (2018). Beneficios de leer cuentos a nuestros niños. *Educere*, 22(71), 193-196.

Salazar Ayllón, S. (2006). Claves para pensar la formación del hábito lector. *Allpanchis*, (66), 13-46. <http://hdl.handle.net/10760/8551>

Salgado, L. C. (2015). Estrategias para el fomento a la lectura: ideas y recomendaciones para la ejecución de talleres de animación lectora. *e-Ciencias de la información*, 1-15.

<https://doi.org/10.15517/eci.v5i2.19605>

Sánchez-García, S. (2018). Animación lectora: mucho más que leer por leer. *Anuario ThinkEPI*, 12, 183-189. <https://doi.org/10.3145/thinkepi.2018.24>

Sarto, M. (1998). *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Madrid: SM.

Sicilia, G., y Simancas, R. (2018). *Equidad educativa en España: comparación regional a partir de PISA 2015*. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.

Solé, I. (1998). *Estrategias de Lectura*. Barcelona: Graó

Stladmin. (s. f.). *Documents de gestió - FEP Santa Teresa de Lisieux*. FEP Santa Teresa de Lisieux.

<https://www.stlisieux.org/escola/documents-de-gestio/>

Tots som la Greta : un manifest per salvar el planeta / Valentina Giannella ; il·lustracions de Manuela Marazzi ; traducció d'Helena Aguilà Ruzola

UNICEF. (s.f.). Días mundiales para el calendario escolar. UNICEF.
<https://www.unicef.es/educa/dias-mundiales>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC) (2022). Currículum. Decret 175/2022. Gencat.
Recuperat de <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/primaria/curriculum-175-2022/>

8. Annexes

Annex 1. Biblioteca d'aula de cinquè A

Font d'elaboració pròpia

Annex 2. Llibres de lectura seleccionats pel disseny didàctic i literari

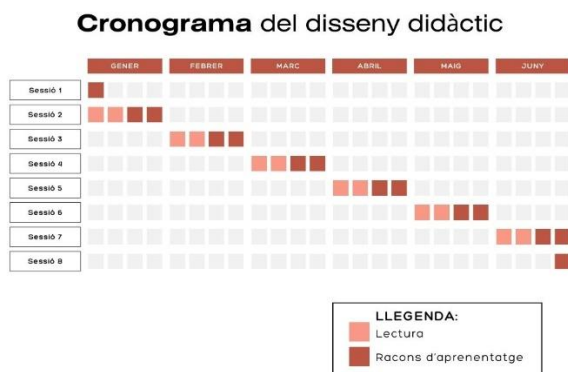
Font d'elaboració pròpia

Annex 3. Llibres de lectura per a incorporar en la biblioteca d'aula

Font d'elaboració pròpia

Annex 4. Cronograma de la situació d'aprenentatge

Font: Elaboració pròpia

Annex 5. Horari de cinquè A

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
9:00- 9:30	Català	Educació emocional	Matemàtiques	Tutoria	Català
9:30 – 10:30	Racons	Projecte	Racons	TAC	Racons
11:00 – 12:00	Medi	Plàstica		Castellà	Medi
12:00 – 13:00	Educació física	Anglès	Projecte	Anglès	Religió
13:00 – 14:00					
15:00 – 16:00	Matemàtiques	TAC	Català	Educació física	Matemàtiques
16:00 – 17:00	Projecte	Religió	Medi	Plàstica	Música

Font: Elaboració pròpia

Annex 6. Taula de competències específiques de les àrees o matèries extretes del Decret 175/2022

Àrea o matèria	Competències específiques
Llengua Castellana i Literatura i Llengua	CE 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents

Catalana i Literatura	gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.
	CE 4. Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.
	CE 5. Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.
	CE 6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.
	CE 7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	CE 3. Resoldre problemes i reptes generant cooperativament un producte creatiu i innovador a partir de projectes interdisciplinaris, utilitzant diferents formes de raonament, com el pensament de disseny i el pensament computacional, per respondre a necessitats concretes.
Educació artística	CE 3. Experimentar i crear amb les possibilitats del so, el cos i els mitjans digitals i multimodals, mitjançant activitats i experiències que incorporin l'aprenentatge autoregulat per expressar i comunicar coneixements, idees, sentiments i emocions.

(Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. XTEC, 2022)

Annex 7. Taula de les competències transversals extretes del Decret 175/2022

Competències transversals
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
Competència digital
Competència ciutadana

Competència emprenedora

Annex 8. Taula dels sabers extrets del Decret 175/2022

	Àrea	Sabers
1	Llengua Castellana i Literatura i Llengua Catalana i Literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de models textuais elementals (narració, descripció, diàleg i exposició) en les produccions orals i de forma autònoma. - Producció de textos de tipologia diversa, dirigits a diferents destinataris, de forma autònoma i amb una intenció concreta. - Aplicació d'estratègies de recerca d'informació en fonts documentals variades i amb diferents suports i formats, reconeixent l'autoria i aplicant criteris de fiabilitat, de forma progressivament autònoma. - Aplicació d'estratègies de comprensió lectora. - Progrés en la construcció de la identitat lectora, afavorint l'expressió de gustos i interessos i la valoració crítica elemental de les obres, per mitjà de la lectura autònoma i la lectura compartida i guiada.
2	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	<ul style="list-style-type: none"> - Cooperació del conjunt dels sabers essencials de les diferents àrees per donar resposta a un repte o problema de l'entorn físic, natural, social, cultural.
3	Educació artística	<ul style="list-style-type: none"> - Realització i interpretació d'una creació col·laborativa, identificant i documentant les diferents fases del procés respectant i valorant els diferents rols exercits, el procés i el producte final.

(Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. XTEC, 2022)

Annex 9. Objectius d'aprenentatge del disseny didàctic

Sessió	Objectiu	Criteri d'avaluació
1	Explorar els coneixements previs sobre els Dies Mundials a través d'un qüestionari.	Describeix la informació del tema per a l'activament del bagatge previ
2,3, 4,5, 6,7	Comprendre el contingut dels llibres per al desenvolupament de les habilitats crítiques i per a l'enteniment del món.	Extrau la informació necessària de la lectura per a donar una resposta coherent
2,3, 4,5, 6,7	Desenvolupar habilitats d'expressió oral per a la transmissió d'informació sobre un tema específic.	Exposa el contingut del tema de manera comprensible i profunda, en una exposició

2,3, 4,5, 6,7	Adquirir coneixement sobre els diferents fets històrics o reptes socials relacionats amb els Dies Mundials, per al sosteniment cultural.	Executa una investigació detallada, oferint una resposta comprensiva i ben fonamentada sobre els temes
2,3, 4,5, 6,7	Crear obres a través de la interpretació personal del tema exposat en el llibre, per al foment de la creativitat i de la imaginació.	Produeix una obra original, aprofundint en la trama o bé en la qüestió plantejada. A més, mostra una capacitat de síntesi, per a expressar elements claus
2,3, 4,5, 6,7	Experimentar el tema de la lectura relacionat amb el Dia Mundial a través de la simulació, per al descobriment de sensacions i d'actituds.	Representa l'objecte o l'escena, destacant l'autenticitat de les sensacions experimentades i de la manifestació d'actituds davant el mateix.
2,3, 4,5, 6,7	Treballar entre iguals de manera cooperativa, per a potenciar la comprensió dels conceptes.	Col·labora activament en les tasques cooperatives, compartint idees per a assolir l'objectiu conjunt.
8	Aplicar el coneixement adquirit en les activitats del pla lector a través de l'entrevista d'un pòdcast.	Exposa un domini de tots els coneixements apresos en l'entrevista

Annex 10. Desenvolupament de les activitats d'aprenentatge i d'avaluació de la situació d'aprenentatge

Annex 10.1. Sessió 1

SESSIÓ 1	
Títol	Descobrim el context i explorem els coneixements previs
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Contextualitzem la situació d'aprenentatge (10')</u> <p>La primera sessió estarà destinada a contextualitzar la situació d'aprenentatge, per tal que els infants puguin donar sentit a allò que faran al llarg dels dos trimestres. D'aquesta manera, es presentarà un vídeo, en el qual s'explicarà la narrativa amb el repte que hauran de superar els infants i, també, s'esmentarà el producte final, que aquest l'hauran de descobrir al final del mes de juny.</p>

	<p>Així doncs, els alumnes s'endinsaran en un seguit de llibres de temes completament diferents, que estaran lligades a diversos Dies Mundials. Un cop els alumnes hagin acabat amb la lectura, es realitzaran cinc racons, amb el fi de treballar, principalment, la comprensió lectora dels estudiants i la temàtica. De manera que, hi dedicaran gran part del seu temps a construir l'hàbit lector.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Descobrim un instrument essencial (10')</i></u> <p>A continuació, la docent explicarà, de manera detallada, un dels instruments que acompanyarà als alumnes al llarg d'aquest viatge. Doncs, es tracta del passaport personal, el qual consta d'una primera part, amb dades informatives del guardià o de la guardiana. I, d'una altra, destinada a fer un resum i una reflexió personal sobre el que ha après l'infant i sobre com s'ha sentit en llegir la lectura.</p> <p>D'aquesta manera, el passaport correspondrà una eina indispensable per als alumnes, ja que serà on recullin totes les evidències d'aprenentatge en el transcurs del mes de gener fins al juny. Cal destacar un element que s'ha implementat, per a incentivar més la motivació dels infants respecte a aquest nou projecte, així mateix, l'ús del segell esdevindrà un factor de confirmació sobre el fet d'haver superat el desafiament del mes, que se'ls hi posarà en la pàgina corresponent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Realitzem el pretest (35')</i></u> <p>Finalment, en ser una sessió prèvia a l'inici de la lectura, el que es pretén és conèixer el bagatge que disposa cada un dels infants de cinquè A. Per aquest motiu, se'ls hi passarà, de manera digital, un formulari pretest, per tal de tenir evidències dels seus coneixements respecte als Dies Mundials. I, així, poder analitzar quina és la base de la qual parteixen.</p> <p>Tot i que, també, es donarà importància a descobrir si els interessaria centrar la seva lectura en llibres que tractin sobre temàtiques d'aquestes celebracions.</p>
Organització	<p>Material i recursos: Els recursos que es necessiten per a dur a terme aquesta sessió són els següents: el vídeo, el passaport personal, el document pretest, els ordinadors i la pantalla digital.</p> <p>Social: Els alumnes realitzaran el pretest de manera individual, amb el fi d'explorar els coneixements previs que disposa cadascú i, així adaptar la situació d'aprenentatge a les seves necessitats.</p>

	<i>Temporalització:</i> Aquesta primera sessió té una durada d'uns 45 minuts i es durà en el mes de gener.
Avaluació	L'avaluació que es durà a terme en aquesta sessió és a través del pretest , en què es passarà el formulari en línia, amb el fi de conèixer el bagatge que disposa cada infant respecte als Dies Mundials, el tema central de les lectures a seguir al llarg dels sis mesos.

Annex 10.2. Sessió 2

SESSIÓ 2	
<i>Dia Escolar de la No-Violència i la Pau (30 de gener)</i>	
Títol sessió	De la Resistència fins a la Pau!
Títol llibre	Primeres accions / guió: Dugomier ; diseny [sic] i colors: Ers
Descripció breu de la història del llibre	<p>La història se centra en la Segona Guerra Mundial, justament quan els nazis ocupen França, incidint en el poble de Pontain l'Écluse. Doncs, el relat comença en aquest petit indret, on els ciutadans s'estan adaptant a la nova realitat. François, el protagonista, és un nen de tretze anys que vol resistir a la invasió alemanya i, per aquest motiu, convenç el seu millor amic, en Eusèbe, per unir-se a ell en la realització de petites accions com, per exemple, sabotejar els cartells de propaganda nazi, amb el fi de contribuir a la resistència contra els invasors.</p> <p>Tot i que, l'arriba de la Lisa, una noia alemanya, la qual es va quedar òrfena i es va veure obligada a fugir i a mentir sobre la seva procedència per por, es va unir a les aventures d'aquests dos personatges. Així doncs, a mesura que avancen, es van unint adults a la resistència. Tot això culmina amb la reunió del 24 d'octubre de 1940, en què França col·laborarà oficialment amb Alemanya, provocant una sèrie de conseqüències greus al país.</p>
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de comprensió lectora</u> <p>En aquest racó, els infants hauran de demostrar que han entès correctament la lectura del llibre. Per això, hauran de respondre a una sèrie de preguntes, que els permetrà evidenciar els seus aprenentatges. Aquestes qüestions els oferirà la possibilitat de reflectir la seva comprensió mitjançant interrogacions específiques de descripció, de reflexió, de valoració, de comparació, d'inferència i de relació.</p>

Amb tot això, el docent donarà l'oportunitat d'enriquir el desenvolupament de l'infant a través d'un entorn analític.

- Racó d'expressió oral

Els infants s'hauran de posar en el paper d'un dels personatges de la història, per a poder elaborar un [manifest](#) que promogui la pau, amb la finalitat d'acabar amb la Segona Guerra Mundial. A més a més, hauran de fer-ho d'una manera convincent, per a persuadir a tots als seus companys i companyes.

- Racó d'investigació

La docent, en un primer lloc, proporcionarà, en aquest racó, un [vídeo](#) informatiu sobre el context històric, en el qual s'ha basat la narració del llibre. Així doncs, els infants podran acabar de consolidar els nous coneixements adquirits i, a més a més, podran conèixer i podran descobrir molt més sobre l'esdeveniment.

D'altra banda, hauran d'investigar sobre el Dia Mundial del qual es tracta en el llibre i, per a poder realitzar-ho, disposaran d'uns [enunciats](#) orientatius per a fer la cerca més fàcil i efectiva. Un cop s'hagin centrat en la temàtica, hauran de visualitzar un [vídeo](#) de Mahatma Gandhi, amb el fi de poder relacionar com aquest hagués proclamat la pau en la història de la lectura.

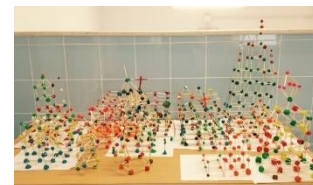
Tot això, ho aniran redactant en les fitxes que la docent els hi proporcionarà, per a dur a terme aquesta estació.

- Racó de creació

En aquest racó, els alumnes hauran de modificar el final de la història del llibre, mantenint als personatges i al context en el qual es desenvolupa.

- Racó d'experimentació

Els infants hauran d'aconseguir crear la torre més alta, amb la cooperació de tots els integrants del grup estable. De manera que, per a dur a terme aquest repte, podran escollir el material amb el qual prefereixen fer-ho: blocs de fusta, escuradents amb plastilina o cartes.

(Molina, 2014)

Aquesta activitat permetrà conscienciar sobre la importància de cooperar amb els altres, amb el fi de superar reptes consolidant coses fortes i perdurables en el temps, per així aconseguir objectius comuns.

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</u> <p>Un cop els alumnes han complert totes les activitats determinades per a cada racó, se'ls hi mostrarà un vídeo del Gran Explorador, en què els concedirà la part de mapa corresponent al mes de gener.</p>
Organització	<p>Material i recursos: El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El còmic • El passaport <p>Racó de comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa amb les preguntes <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa del manifest de la pau <p>Racó d'investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • Vídeo de la Segona Guerra Mundial en el règim de Vichy • Fitxa per a investigar • Vídeo sobre Mahatma Gandhi <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de creació <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bloc de fusta • Plastilina • Ecuradents • Cartes <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeo Gran Explorador • Mapa del Gran Explorador
	<p>Temporalització: Es durà a terme al llarg del mes de gener.</p>
Avaluació	<p>Al llarg del mes de gener, s'aniran avaluant les diferents activitats realitzades pels infants, en els diversos racons. Així doncs, la docent disposarà d'una rúbrica, que li permetrà seguir el procés dels aprenentatges dels infants. A més a més, el passaport serà una eina que li permetrà acabar d'evidenciar si l'infant ha pogut comprendre la lectura i ha pogut reflexionar sobre la temàtica.</p>

Annex 10.3. Sessió 3

SESSIÓ 3 <i>Dia d'Internet Segura (el segon dimarts de febrer)</i>	
Títol sessió	Descobrim la importància de la privacitat i de la navegació segura per internet
Títol llibre	Los Gemelos Tapper la lían en Internet / Geoff Rodkey
Descripció breu de la història del llibre	<p>Aquest llibre narra la història de dos germans bessons, la Clàudia Tapper i el Reese Tapper, uns infants de dotze anys, que es veuen immersos en el món d'internet. La Clàudia vol ser una famosa cantautora, per això decideix penjar una de les seves cançons, a la plataforma MiTubo, però no aconsegueix èxit. Mentre que, el seu germà, en Reese, li agraden molt els videojocs i va decidir penjar un "track", és a dir, un vídeo amb una durada de dos segons, a la mateixa pàgina i, en qüestió de segons, es va fer viral.</p> <p>Un grup d'assetjadores escolars, conegudes sota el sobrenom "fembots", van decidir fer una aposta amb la Clàudia: en acabar les classes del dijous 26 a les 14:55 hauria de tenir més seguidors que el seu germà. En el transcurs de la competició, Reese és víctima de suplantació i de setge en línia.</p> <p>D'aquesta manera, la germana Tapper guanya l'aposta en el moment que el programa elimina el compte d'en Reese, a conseqüència d'haver penjat coses inadequades en el transcurs de la suplantació. Tot i això, les "fembots" acusen a la Clàudia de fer trampes i, continuen sabotejant-la amb una història del seu passat. Això conclou en què ella resol aquest fet anterior i, els dos germans reconeixen la importància de saber utilitzar l'internet de manera segura i adequada.</p>
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de comprensió lectora</u> <p>Els infants hauran de respondre a una sèrie de preguntes, per a reflectir que han comprès correctament la lectura.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'expressió oral</u> <p>En aquest racó, els infants hauran de representar uns diàlegs extrets del llibre de lectura, en què es donen diferents situacions. Així doncs, els alumnes hauran de representar com a màxim dues escenes, de les quatre que se'ls hi proporcionarà en unes targetes.</p>

D'aquesta manera, hauran de valorar que tots els integrants del grup parlen de manera equitativa. És a dir, si un estudiant adquireix el rol d'un personatge secundari, en la pròxima haurà de ser el principal.

En aquesta línia, hauran d'interpretar als personatges de la història, posant-se en el paper, per a després representar-ho davant de la classe.

- Racó d'investigació

Els infants hauran d'investigar, en un primer lloc, sobre la història i l'origen del Dia d'Internet Segura. També, ho hauran de fer sobre els seus objectius i les seves iniciatives. A més a més, hauran de cercar el significat d'alguns dels termes clau, que apareixen en el relat de la història de la lectura.

Un cop els alumnes hagin après els nous conceptes i el que comporten, podran realitzar un pòster, fet a mà o amb algun programa de l'ordinador, on hauran de relacionar el contingut del Dia Mundial amb els de la lectura.

- Racó de creació

Aquesta activitat s'ha plantejat, amb el fi d'oferir un aprenentatge crític als alumnes, en què puguin relacionar els coneixements previs i els nous. Així doncs, hauran de modificar el final de la història del relat, per tant, l'hauran de recrear, afegint un component creatiu.

- Racó d'experimentació

En aquest racó, els estudiants hauran de simular un joc de rols, en què una persona serà l'encarregada de cuidar una caixa on dipositarà informació personal. D'aquesta manera, les altres persones restants, adquiriran el rol d'amic, de desconegut o bé de hacker.

Així doncs, segons el paper que representin, podran demanar la contrasenya de la capsa, de manera amigable i directa; intentant guanyar-se la confiança de la persona encarregada de cuidar la seva identitat o utilitzant l'enginy, per a enganyar-la i, així forçar la informació.

De la mateixa manera, aquest exercici els hi permetrà conscienciar sobre la importància de la privacitat i de la seguretat en línia.

- Ens concedeixen una part del mapa del tresor

Un cop els infants han pogut executar totes les activitats presentades en cada un dels cinc racons, el protagonista de la situació d'aprenentatge, els hi transmetrà per un vídeo la recompensa del mes: una part del mapa del tresor.

Organització	<p><i>Material i recursos:</i> El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La novel·la • El passaport <p>Racó de comprensió lectora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa amb les preguntes <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Targetes amb els quatre diàlegs <p>Racó d'investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • Fitxa per a investigar <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de creació <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa del joc de rols <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeo del Gran Explorador • Mapa del Gran Explorador
	<p><i>Temporalització:</i> Es durà a terme al llarg del mes de febrer.</p>
Avaluació	<p>En el transcurs del mes de febrer, la docent, mitjançant una rúbrica, anirà avaluant el resultat de les activitats, que els infants hauran executat en cada un dels racons. Així doncs, la mestra s'assegurarà d'anar registrant el procés d'aprenentatge de cada un dels estudiants vers la lectura.</p> <p>Altrament, es farà una autoavaluació per a poder tenir evidències de com els alumnes s'estan adaptant a aquesta situació i com se senten respecte a la metodologia.</p>

Annex 10.4. Sessió 4

<p style="text-align: center;">SESSIÓ 4</p> <p style="text-align: center;"><i>Dia Mundial de la Poesia (21 de març)</i></p>	
Títol sessió	La poesia com a eina de transmissió de missatges
Títol llibre	Bruixa de dol / Maria-Mercè Marçal
Descripció breu del poema	El poema escollit ha estat el titulat "8 de març" de Maria-Mercè Marçal, escrit l'any 1979. Tanmateix, ha estat el seleccionat perquè en aquest mes,

	<p>a més, de fer incís en el Dia Mundial de la Poesia, que dona l'oportunitat de conèixer un altre gènere literari, també, s'ha volgut introduir el Dia Internacional de la Dona, per a fer èmfasis en la temàtica per la qual s'ha lluitat des de fa segles. A més, és escrit per una d'elles.</p> <p>D'aquesta manera, el poema reivindica la figura de la dona, fent referència als seus drets i a la seva llibertat. Donant visibilitat a la lluita que s'ha dut des de temps passats, per a poder aconseguir les mateixes igualtats que els homes. A més, incita a deixar tots els sentiments de por i, altrament, totes les tasques que se li han assignat a aquest sexe des de la societat patriarcal, per a poder créixer.</p>
<p>Descripció de l'activitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de comprensió lectora</u> <p>En aquest racó, els infants hauran de fer una anàlisi exhaustiva del significat del poema, per a poder respondre les preguntes de la fitxa, que tracten sobre diferents simbolismes, connotacions i significats que es veuen reflectits en els versos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'expressió oral</u> <p>Els infants es trobaran en un pot una sèrie de paperets, els quals contindran una paraula que estarà relacionada amb la temàtica del poema. D'aquesta manera, els estudiants hauran d'agafar-ne un, per a poder elaborar un discurs oral, en què hauran de donar la seva opinió respecte a l'assumpte. A més, hauran de connectar el significat del mot amb la idea principal de la poesia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'investigació</u> <p>En aquest cas, els alumnes hauran d'investigar sobre diferents temàtiques: principalment, en el Dia de la Poesia; en el context del poema; en la biografia de l'autora Maria-Mercè Marçal i, finalment, sobre el Dia Internacional de la Dona, relacionada amb la poesia.</p> <p>Així doncs, per a poder dur a terme a aquest racó, la docent proporcionarà als infants un mapa amb els temes i subtemes sobre els quals hauran de continuar desenvolupant la informació.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de creació</u> <p>Amb els grups estables hauran de crear un poema, que tracti sobre la mateixa temàtica de la poesia que han llegit i analitzat. De manera que, per realitzar aquest, hauran de detectar molt bé la informació que voldran</p>

	<p>plasmar i, a més, els sentiments i la valoració que tenen cadascun d'ells respecte a la igualtat de gènere.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'experimentació</u> <p>En aquest racó, els infants hauran d'organitzar-se, per a <u>representar</u> el poema treballat: "8 de març". Així doncs, s'encarregaran de repartir cada un dels versos que constitueixen en la poesia, amb el fi de recitar-los al mateix temps que la resta de companys va interpretant amb el cos allò que s'ha consensuat i s'ha practicat.</p> <p>D'aquesta manera, hauran de fer èmfasis en la simbologia perquè puguin ser capaços d'expressar-ho.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</u> <p>Un cop els infants de cinquè hagin acabat de dur a terme totes les activitats, la docent els mostrarà un <u>vídeo</u> del Gran Explorador, el qual concedirà el tercer <u>mapa</u> del cofre del tresor.</p>
Organització	<p>Material i recursos: El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El poema • El <u>passaport</u> <p>Racó de comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Fitxa amb preguntes</u> <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Enunciat del racó i paperets amb les paraules</u> <p>Racó d'investigació::</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • <u>Mapa per a investigar</u> <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Fitxa de creació</u> <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Enunciat obra de teatre</u> <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Vídeo del Gran Explorador</u> • <u>Mapa</u> del Gran Explorador
	<p>Temporalització: Es durà a terme al llarg del mes de març.</p>

Avaluació	En aquest mes, la docent, també, avaluarà als infants amb una rúbrica , per a comprovar que s'han assolit els objectius establerts. Però, tanmateix, els estudiants hauran de fer una coavaluació , que els permetrà reflexionar sobre el ritme i el clima de treball que hi ha amb els seus grups estables.
-----------	--

Annex 10.5. Sessió 5

SESSIÓ 5 <i>Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor (23 d'abril)</i>	
Títol sessió	Els clàssics són importants!
Títol llibre	El Quixot / Miguel de Cervantes ; adaptació de José Luis Giménez-Frontín ; il·lustracions de Montserrat Ginesta
Descripció breu de la història del llibre	<p>Aquest clàssic narra la història d'un gentilhome, de cinquanta anys que, després, de llegir tants llibres sobre cavalleria perd el seny i decideix convertir-se en un, sota el sobrenom de "don Quixot de la Manxa".</p> <p>Així doncs, s'aventura amb la seva armadura, la seva llança i el seu cavall <i>Rocinante</i>, amb el fi de lluitar contra les injustícies i defensar l'honor dels més desafavorits. Però, en el seu primer intent fracassa i torna cap a casa.</p> <p>En passar un temps, decideix iniciar-se de nou, amb les seves expedicions, juntament amb el pagès veí, <i>Sancho Panza</i>, el qual serà l'escuder. De manera que, en el transcurs de les odissees, el protagonista comença a malinterpretar situacions, en conseqüència de la seva bogeria i la seva visió distorsionada de la realitat.</p> <p>Finalment, els esdeveniments s'acaben amb la figura d'en <i>Cavaller de la Blanca Lluna</i>, un amic d'en <i>Quixot</i>, el qual es disfressa de cavaller, per a poder derrotar-lo en un duel. Així mateix, tot conclou amb el reconeixement que fa el protagonista respecte a les seves errades i acaba morint.</p>
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Racó de comprensió lectora</i></u> <p>Per a poder treballar la comprensió lectora dels infants, en aquest racó, podran contestar a un conjunt de preguntes relacionades amb la trama de la història del llibre. De manera que, podran evidenciar el seu enteniment mitjançant les seves respostes elaborades i reflexionades.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Racó d'expressió oral</i></u>

Els infants disposaran d'un pot ple de papers, els quals hi contindran [imatges](#) que reflectiran alguna de les odissees del protagonista del llibre o bé trets característics de la narració.

En aquesta línia, els alumnes hauran d'elaborar una història inventada amb els tres temes que els hi hagi tocat. Així doncs, mentre un de l'integrat del grup comença, la resta escolta i, finalment, aquests donaran retroacció, comentant propostes de millora, ja que després ho hauran de realitzar davant de la classe.

- *Racó d'investigació*

En aquesta activitat, els estudiants hauran de cercar informació sobre un seguit de temes i subtemes, exposats en la [fitxa d'investigació](#). Així doncs, un cop hagin buscat el component significatiu del: Dia Mundial del Llibre i del Dret d'Autor i de la lectura "El Quixot", podran continuar plasmant, en un pòster, tots aquells coneixements apresos. Això, els hi permetrà poder identificar els conceptes més rellevants, analitzant la relació que hi ha entre aquests, de manera que, podran anar enllaçant les idees.

- *Racó de creació*

En aquest racó, els alumnes hauran d'[inventar](#) una història d'aventures, mantenint els personatges principals i l'antagonista. Així doncs, se'ls hi donarà completa llibertat perquè puguin fer ús de la seva creativitat i originalitat.

- *Racó d'experimentació*

Aquesta activitat consistirà a realitzar un [joc de rols](#), en què cada membre del grup haurà d'adoptar un dels papers proposats: l'autor, l'editor, el lector i el pirata. De manera que, la idea central és escriure un petit relat perquè després es revisi, es llegeixi i s'avaluï, per finalment, acabar copiant-lo i difonent-lo sense permís.

En aquesta línia, el que es pretén amb això, és que acabin fent una valoració sobre l'ètica moral del plagi i de la importància dels drets d'autors.

- *Ens concedeixen una part del mapa del tresor*

La docent mostrarà un [vídeo](#) del personatge de la situació d'aprenentatge, el qual oferirà la part corresponent del [mapa](#).

Organització	<p><i>Material i recursos:</i> El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El clàssic • El passaport <p>Racó de comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de preguntes <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enunciat i paperets <p>Racó d'investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • Fitxa d'investigació <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de creació <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa del joc de rols <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeo del Gran Explorador • Mapa del Gran Explorador <p><i>Temporalització:</i> Es durà a terme al llarg del mes d'abril.</p>
Avaluació	<p>En el transcurs de les activitats, la docent anirà avaluant als alumnes, seguint la rúbrica, que detalla els nivells d'assoliment de cada un dels objectius relacionats amb cadascun dels racons.</p>

Annex 10.6. Sessió 6

SESSIÓ 6 <i>Dia Mundial de la Diversitat Cultural pel Diàleg i el Desenvolupament (21 de maig)</i>	
Títol sessió	Aprenem junts sobre la diversitat cultural
Títol llibre	Contes de l'olivera / Catherine Gendrin ; traducció: Lluís M. Todó ; il·lustracions de Judith Gueyfier
Descripció breu de la història del llibre	El llibre és una recopilació de diferents contes, en els quals es presenten històries ambientades en algun indret de la riba del Mediterrani. Aquests relats exploren tradicions, mites i llegendes procedents de diverses cultures mediterrànies.

	<p>El fil conductor per a unir aquests relats és l'olivera, un arbre que representa la pau i la saviesa. Es reflecteix la diversitat cultural de les regions que envolten aquest mar com, per exemple, les d'Andalusia, les del Marroc, les d'Egipte, les de Tunisià, les d'Algèria, les d'Israel..., totes transmeten lliçons morals sobre les diferents maneres de viure, les creences i els costums de cada civilització. En aquesta línia, es dona valor a la tolerància i al respecte.</p>
<p>Descripció de l'activitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de comprensió lectora</u> <p>Els infants hauran de respondre unes preguntes per a comprovar la seva comprensió en les diferents històries del conte. Així doncs, per a cada una d'elles es plantejarà entre dues i tres qüestions, les quals podran ser de descripció i de reflexió.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'expressió oral</u> <p>En aquest racó, els alumnes s'hauran de fixar en el relat que més els ha agradat i commocionat, per tal d'elaborar una entrevista. Per a poder dur a terme aquesta, els infants crearan unes preguntes als personatges de la narració, amb les quals podran descobrir més sobre ells o elles, sobre la història en si i sobre el tema principal en el qual es desenvolupa l'acció. En aquesta línia, cada un dels membres del grup adoptarà el rol d'entrevistador i, també, d'entrevistat. És a dir, entre ells s'hauran de canviar els rols. Doncs, cal destacar que en el moment que s'adopti el paper d'interrogat, l'estudiant haurà de respondre com si fos el protagonista i respondrà de manera espontània a les demandes del "periodista".</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'investigació</u> <p>L'activitat que els alumnes hauran de fer per a investigar sobre el dia mundial corresponent al mes de maig, serà completar un mapa, el qual marca els temes i els subtemes que hauran de cercar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de creació</u> <p>Aquesta activitat consistirà en el fet que els alumnes creïn la seva història. Per fer-ho hauran de llançar quatre cops al dau, els números del qual estan relacionats a un personatge, un lloc, una professió i una temàtica dels diferents contes del llibre. Tot això, està detallat a la fitxa de creació.</p> <p>De manera que, els infants un cop hagin descobert aquests elements clau, podran començar a elaborar la seva història.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'experimentació</u> <p>Per a aquest racó, els infants experimentaran sentiments vers a unes <u>preguntes</u> que generaran un debat amb els seus grups estables. Doncs, hauran de debatre sobre unes temàtiques que tracten sobre el dia a treballar, fent èmfasis en el diàleg entre ells i elles.</p> <p>D'aquesta manera, un cop extreguin una conclusió, l'hauran de plasmar en un <u>cartell</u> on hi està l'olivera, símbol del conte que uneix les diferents cultures.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</u> <p>Es mostrarà el <u>vídeo</u> del Gran Explorador, on concedeix als infants el <u>mapa</u> corresponent al mes de maig.</p>
Organització	<p>Material i recursos: El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El conte • El <u>passaport</u> <p>Racó de comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Fitxa de preguntes</u> <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Enunciat de l'entrevista</u> <p>Racó d'investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • <u>Mapa d'investigació</u> <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Fitxa de creació</u> <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Fitxa d'experimentació</u> • <u>Cartell de l'olivera</u> <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Vídeo del Gran Explorador</u> • <u>Mapa</u> del Gran Explorador <p>Temporalització: Es durà a terme al llarg del mes de maig.</p>
Avaluació	<p>En aquest mes es durà a terme l'avaluació de cada una de les activitats dels racons, a través de la <u>rúbrica</u> de la mestra. A més a més, els infants hauran</p>

	de realitzar una <u>coavaluació</u> , per a reflexionar sobre el seu procés d'aprenentatge grupal i el funcionament d'equip.
--	--

Annex 10.7. Sessió 7

SESSIÓ 7 <i>Dia Mundial del Medi Ambient (5 de juny)</i>	
Títol sessió	Ens conscienciem sobre el canvi climàtic
Títol llibre	Tots som la Greta : un manifest per salvar el planeta / Valentina Giannella ; il·lustracions de Manuela Marazzi ; traducció d'Helena Aguilà Ruzola
Descripció breu de la història del llibre	<p>El llibre seleccionat narra la història de la Greta Thunberg, una jove activista que s'implica en el moviment global de les vagues escolars contra el canvi climàtic.</p> <p>D'aquesta manera, l'autora aprofita la història de la protagonista per a exposar conceptes clau de la temàtica. Un dels moments en què es pot reflectir és quan la Greta descobreix de què tracta el canvi climàtic, quines són les seves causes i les seves conseqüències perjudicials, per a la salut del planeta.</p> <p>Així doncs, la noia és el fil conductor del relat, en què es van descobrir termes nous, amb el fi d'involucrar als lectors a protegir i a cuidar el planeta mitjançant accions sostenibles.</p>
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó de comprensió lectora</u> <p>En aquest racó, els infants hauran de respondre a un conjunt de <u>preguntes</u>, per a evidenciar que han comprès i entès la temàtica del llibre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'expressió oral</u> <p>Els alumnes hauran d'elaborar un discurs contra el canvi climàtic davant dels companys i les companyes, amb l'objectiu de conscienciar-los i d'informar-los sobre la importància d'implicar-se en aquest moviment, amb el simple detall de què amb petites accions, ja s'estarà contribuint a la iniciativa.</p> <p>Així doncs, se'ls hi proporcionarà una <u>fitxa</u> amb una orientació de la progressió del discurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Racó d'investigació</u> <p>En aquesta activitat, els infants hauran de visualitzar, en un primer lloc, un <u>vídeo</u>, per tal de donar sentit a allò que han llegit. Així doncs, observaran</p>

com la Greta Thunberg fa un discurs sobre el canvi climàtic davant dels líders mundials de la Cimera Climàtica, en l'Assemblea General de les Nacions Unides, de l'any 2019. Seguidament, hauran de buscar informació en articles, notícies i pàgines web sobre els diferents temes que se'ls hi [proposa](#) respecte a la història del llibre.

D'altra banda, també, hauran d'investigar sobre el Dia Mundial del Medi Ambient i, per aquest motiu, els estudiants visualitzaran un altre [vídeo](#), en el qual s'explica, de manera resumida i entenedora, el tema principal. Després, hauran de fer una cerca sobre diferents qüestions que destaquen en aquest dia. Així doncs, podran adquirir una visió molt més àmplia sobre tot l'assumpte a treballar.

Amb tot plegat, hauran de crear una infografia presentant les diferents formes d'actuar, per a reduir les causes del canvi climàtic.

- Racó de creació

En aquest racó, el grup estable haurà de crear una campanya focalitzada al reciclatge, una de les accions que poden jugar un paper important en aquesta causa.

D'aquesta manera, hauran de crear un cartell amb l'eslògan publicitari, per a donar a conèixer el motiu de la iniciativa. Un exemple podria ser "Petits gestos, grans canvis: comença a reciclar avui mateix!".

Així doncs, també, hauran de preparar la [proposta](#) que hauran plantejat, com és ara l'organització d'unes jornades per a netejar els residus que es troben en el carrer, classificant-los segons el material.

- Racó d'experimentació

Els estudiants hauran de crear amb material reciclat un bosc desforestat, fent èmfasis en un altre dels conceptes que comporta tot el tema que s'està treballant. Així doncs, amb els grups estables hauran de plantejar de quina manera ho volen fer, amb l'ús de cartó, paper reciclat, fustes...

(DibujoYColor, 2022)

- Ens concedeixen una part del mapa del tresor

	<p>La docent mostrarà l'últim vídeo del Gran Explorador, el qual cedirà el mapa corresponent al mes de juny i, amb aquest la classe de cinquè ja haurà obtingut el croquis complet. Així doncs, en la pròxima sessió ja podran anar a buscar el tresor i descobrir el que hi ha en aquest.</p>
Organització	<p>Material i recursos: El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El llibre • El passaport <p>Racó de comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de preguntes <p>Racó d'expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa discurs sobre el canvi climàtic <p>Racó d'investigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordinadors • Vídeo Greta • Vídeo canvi climàtic • Fitxa d'investigació <p>Racó de creació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de creació <p>Racó d'experimentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cartó • Fustes • Paper reciclat <p>Ens concedeixen una part del mapa del tresor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeo del Gran Explorador • Mapa del Gran Explorador <p>Temporalització: Es durà a terme al llarg del mes de juny.</p>
Avaluació	<p>La mestra anirà avaluant les diferents activitats dels infants a mesura que ells vagin acabant i, ho farà a través d'una rúbrica. A més a més, cada infant haurà de realitzar una autoavaluació, en què haurà de reflexionar sobre com ha treballat amb els seus companys i les seves companyes del grup, fent èmfasis en l'actitud que s'ha adoptat.</p>

Annex 10.8. Sessió 8

SESSIÓ 8	
Títol	Tancament de la situació d'aprenentatge
Descripció de l'activitat	<ul style="list-style-type: none"> • <u><i>S'inicia la ruta en cerca del tresor perdut</i></u> <p>En aquesta sessió, els infants hauran de buscar el tresor perdut, el qual estarà en algun indret de l'escola. Doncs, el primer que faran és ajuntar totes les parts del mapa que han obtingut al llarg dels sis mesos. En fer-ho, es trobaran amb la sorpresa de què n'hi ha dos localitzats en la primera planta de l'edifici, on hi és l'aula de cinquè: hi haurà un cofre ubicat en la sala de mestres i, un altre situat en el despatx de la cap d'estudis.</p> <p>Així doncs, primer de tot obriran un, concretament, el d'aparença més gran. En aquest trobaran la descripció del producte final, de manera que, descobriran l'última activitat que hauran d'acomplir per a acabar amb el repte en el qual s'hauran aventurat. Aquest consistirà a fer un pòdcast.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Narrativa final del Gran Explorador</i></u> <p>Abans de continuar amb el desenvolupament de l'activitat final, la docent mostrarà l'últim vídeo del gran protagonista de la situació d'aprenentatge, el Gran Explorador, la persona que els va encomanar fer aquesta missió.</p> <p>Aquest personatge s'acomiarà i els felicitarà per la bona feina que han fet al llarg dels mesos. Finalment, els animarà per a acabar amb força l'últim exercici.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Fem el pòdcast!</i></u> <p>L'última activitat que es farà per a concloure i per a sintetitzar tots els aprenentatges adquirits al llarg dels sis mesos, serà participar en un pòdcast. Aquest s'haurà plantejat com el producte final de la situació d'aprenentatge, perquè els infants puguin expressar i exposar tots els coneixements apresos i, també, perquè puguin donar l'opinió personal. A més a més, cal destacar que aquest programa es publicarà a la pàgina web de l'escola.</p> <p>D'aquesta manera, la docent serà la persona encarregada de moderar l'entrevista als infants, amb el fi que puguin compartir els seus aprenentatges i les seves reflexions vers als llibres de lectura, en els quals</p>

	<p>s'han especialitzat i, que tractaven sobre temàtiques de diferents Dies Mundials.</p> <p>Així doncs, el tipus d'entrevista que es durà a terme serà estructurada, per la qual cosa es disposarà d'unes preguntes prèviament preparades per la moderadora. Aquestes faran evidenciar als participants les seves impressions respecte a certs assumptes de la lectura, relacionats amb el Dia Mundial corresponent, així com, valorarà les capacitats dels infants, per a poder vincular accions dels personatges o dels autors dels llibres amb la temàtica principal. Altrament, es tindrà en compte la lliçó que s'emporten amb tot plegat.</p> <p>Finalment, la mestra donarà una condició perquè tothom pugui participar en igualtat d'oportunitats. Així doncs, serà imprescindible que de la formació dels grups estables, per a treballar en els racons, hi participi una persona com a mínim, per a cada un dels cinc segments del programa. Aquesta estratègia s'utilitza per a garantir la intervenció de tot l'alumnat i poder valorar les aportacions plenes de connotacions significatives.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i><u>Tancament</u></i> <p>Per posar fi a la situació d'aprenentatge, els estudiants obriran el segon cofre, que el Gran Explorador l'afegirà per a recompensar tot el treball que els infants hauran hagut de fer en el transcurs dels sis mesos.</p> <p>Així doncs, en aquest hi trobaran un gran nombre de llibres sobre els temes que han tractat, per a poder continuar aprenent i consolidant els coneixements apresos. També, hi haurà uns diplomes, per a honorificar la feina feta, arribant al final del camí, amb la dedicació i la constància per a poder adquirir l'hàbit lector. I, finalment, hi haurà un pergamí on els donarà diversos consells, amb la finalitat de continuar sent uns bons lectors.</p>
Organització	<p><i>Material i recursos:</i> El material i els recursos que es necessitaran per a dur a terme aquesta sessió són els següents:</p> <p>S'inicia la ruta en cerca del tresor perdut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mapa del tresor - 1 cofre: pergamí amb la descripció de l'activitat (pòdcast) - 1 cofre: llibres, diplomes i consells per a ser un bon lector <p>Narrativa final del Gran Explorador</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Vídeo <p>Fem el pòdcast</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fitxa moderadora <p>Tancament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diploma - Llibres - Pergamí
	<i>Social:</i> Els infants estaran asseguts en cercle per a poder fer el pòdcast.
	<i>Temporalització:</i> Aquesta sessió té una durada d'una hora i mitjà i es durà a terme en el mes de juny.
Avaluació	La mestra avaluarà als infants segons les aportacions que vagin fent en les preguntes que s'aniran proposant en el pòdcast . De manera que, es valorarà l'argumentació i la reflexió que hi faci respecte al tema plantejat.

Annex 11. Breu descripció de com s'aborden els vectors en aquesta situació d'aprenentatge

Vectors
<p>Els vectors que s'aborden en aquesta situació d'aprenentatge són diversos, en primer lloc, es troba l'aprenentatge competencial, el qual permet aplicar tots els coneixements apresos en la vida quotidiana de l'infant, donant perdurabilitat al llarg del temps.</p> <p>Altrament, és un disseny que engloba la universalitat del currículum, en què es personalitzen les necessitats dels alumnes, per a donar accés a tothom en l'educació. També, es fa èmfasis en la qualitat de l'educació de les llengües, per a comprendre la realitat i així poder expressar críticament el coneixement. Donant a entreveure una perspectiva del món respectuosa, amb el fi de poder relacionar-se amb els altres en entorns interculturals.</p> <p>Finalment, el benestar emocional s'inclou amb les avaluacions formatives per a anar analitzant l'experiència personal i així poder anar superant les possibles dificultats. També, es determina la ciutadania democràtica i consciència global, la qual està centrada en els Objectius de Desenvolupament Sostenible que tenen relació amb les temàtiques dels Dies Mundials. A més, es té en compte el treball en equip.</p>

Annex 12. Mesures i suports universals

Mesures i suports universals
<ul style="list-style-type: none"> - Treball per grup estables. - Entorn inclusiu. - Aprenentatge entre iguals. - Avaluació formativa i formadora.

Annex 13. Fitxa de comentari per a la validació de la situació d'aprenentatge

Centre de treball	Santa Teresa de Lisieux		
Càrrec o ocupació	Tutora de 5è A i formació actual en la gestió de biblioteques		
		Sí	No
Àrees i interdisciplinarietat	Totes les àrees curriculars pertinents estan integrades de manera coherent i profunda a la situació d'aprenentatge. Les activitats estan dissenyades per a aprofitar al màxim la interdisciplinarietat, mostrant de manera clara i significativa com es relacionen i es complementen les diferents matèries. Les connexions entre les àrees estan ben fonamentades, cosa que enriqueix el procés educatiu i fomenta una visió integral del coneixement.	X	
Observacions	Es veu clarament la integració de les àrees. Això, dona sentit al contingut d'aprenentatge.		
Objectiu	L'objectiu de fomentar la lectura és molt clar i molt evident. Totes les activitats estan completament alineades amb la finalitat i amb les necessitats dels estudiants i del centre.	X	
Observacions	Es veu una clara connexió i harmonia entre les activitats i l'objectiu. El disseny l'has enfocat perquè s'assoleixi l'objectiu principal.		
Narrativa (context)	La narrativa està molt ben desenvolupada i el context és molt rellevant i motivador. La història és atractiva i capta l'interès dels estudiants, que estan completament immersos en la situació d'aprenentatge. La connexió entre les activitats i l'objectiu és clara i significativa, promovent un fort compromís amb la lectura.	X	
Observacions	És una narrativa molt atractiva i el component del vídeo ho fa tot molt dinàmic. L'explicació que s'hi fa és molt bona i es veu com fila tot el disseny. A més, el personatge adopta la primera persona i es veu implicat en tot el procés. Un element clau del context és haver de buscar una cosa, en aquest cas, el tresor, aquest factor afavorirà l'interès dels alumnes.		
Metodologia innovadora (racons)	L'ús de la metodologia de treballar per racons és molt eficaç i innovadora. Els racons estan molt ben definits i	X	

	les activitats estan completament alineades amb els objectius de comprensió escrita, expressió oral, creació, experimentació i investigació. Aquest mètode fomenta l'autonomia, la col·laboració i l'aprenentatge significatiu dels alumnes.		
Observacions	És una molt bona metodologia que optimitza la dinàmica de classe. Les activitats dels cinc racons presenten unes propostes molt bones, que donen peu a les habilitats lectores.		
Recursos i materials clau per la SA (el passaport, els mapes...)	Els estudiants tenen accés a una àmplia gamma de materials d'alta qualitat que enriqueixen les activitats. Els recursos estan excel·lentment seleccionats i són més que suficients per cobrir totes les necessitats de les activitats.	X	
Observacions	Les fitxes elaborades per a les activitats són molt visuals i entenedores. Recalco la bona tria d'activitats. Un dels materials que em semblen molt importants és el passaport dels infants, doncs, és una eina de recull.		
Producte final	El producte final, un pòdcast, és molt adequat i molt efectiu. El contingut del pòdcast resumeix i valora de manera completa i profunda tota la feina feta, reflectint totes les activitats i el procés d'aprenentatge de manera detallada.	X	
Observacions	És original i diferent. Amb això vull dir que a l'escola no s'utilitza aquest tipus de tasques per a avaluar els aprenentatges dels infants. Més aviat es fan exàmens. És una forma dinàmica i creativa per a evidenciar els aprenentatges apresos.		
Selecció dels llibres	La selecció de llibres està altament relacionada i alineada amb els Dies Mundials, i els temes dels llibres reflecteixen de manera profunda i significativa les dates seleccionades. Els llibres són molt adequats per al nivell dels estudiants i fomenten un interès alt per la lectura i l'aprenentatge sobre els temes globals.	X	

Observacions	<p>Pel que fa a la temàtica dels llibres em sembla una selecció molt bona. Però, no he pogut evidenciar si el nivell és l'adequat, ja que no l'he vist físicament.</p> <p>Tot i queestic segura que has fet una anàlisi per a poder fer una bona tria pensada en els alumnes.</p>		
Selecció dels Dies Mundials	<p>La selecció dels Dies Mundials és molt adequada i està profundament relacionada amb els objectius de fomentar la lectura. Aquesta selecció fomenta un alt interès i motivació als estudiants, enriquint la seva experiència de lectura i aprenentatge.</p>	X	
Observacions	<p>És una bona opció basar la lectura en aquests temes, ja que millorarà la comprensió dels infants.</p> <p>Són temàtiques molt properes i actuals.</p> <p>Els continguts són aplicables i útils per a les seves vides.</p>		
Avaluació, autoavaluació i coavaluació	<p>L'avaluació, l'autoavaluació i la coavaluació són excel·lents i altament efectives. S'estableixen criteris d'avaluació clars i específics que són comprensibles per als estudiants. Els estudiants participen activament i reflexivament en el procés d'avaluació.</p>	X	
Observacions	<p>S'entén com una eina formadora, ja que es presenten diferents tipus d'avaluació. Doncs, enriqueix la situació d'aprenentatge.</p> <p>La rúbrica de la mestra presenta uns criteris ben definits i coherents a la proposta.</p>		
Originalitat	<p>El treball és altament original i creatiu. Va més enllà de les idees convencionals i presenta enfocaments innovadors i perspectives úniques sobre el tema.</p>	X	
Observacions	<p>Es presenta un disseny creatiu per a fomentar la lectura.</p>		
Altres qüestions	<p>Els racons funcionarien sempre que la formació de grups la fes la docent.</p> <p>Has de tenir molt present el temps per a arribar amb la programació establerta.</p>		

Annex 14. Llibres demanats per a fer la selecció

Font: Elaboració pròpia